

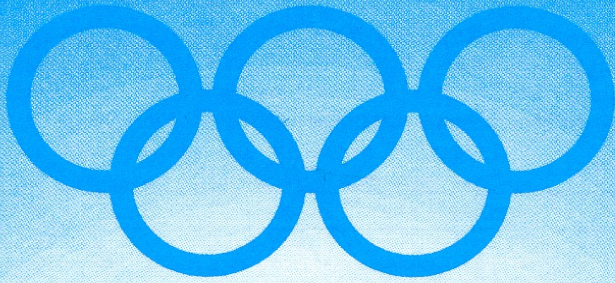
Молода Україна

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

РІК ВИДАННЯ XLIV

СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ -- 1994 -- JANUARY-FEBRUARY

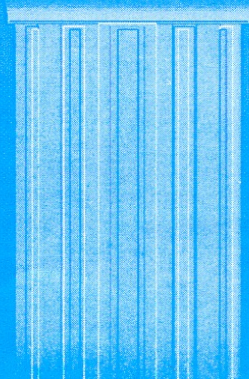
Ч. 423

Національний Олімпійський Комітет
України на Канаду
Ліллігаммер, Норвегія,
12-27 лютого 1994 р.

З. Дінець

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Ihor J. Lysyk,
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko,
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C. Y2A 6X3

В США:

Головний представник

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed In.
Hopewell, N.J. 08525

Pawlo Prokopenko,
75 Kennedy Circle
Rochester, N.Y. 14609

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S.W.
Cleveland, Ohio 44144

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді

Голова ЦК: М. МОРОЗ

Редагує Колегія:

Л. Ліщина -- редактор,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Л. Павлюк, О. Харченко,
В. Корець.

Адміністратор Зіна Корець
Тел. (416) 763-3422

Це число редагував Олександр Харченко.

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association -- ODUM

In USA -- Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: M. Moroz
3253 Lakeshore Blvd. W.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 25.00 доларів

Ціна одного примірника: 2.50 дол.

В Австралії 17.00 дол. (австрал.)

Ціна одного примірника: 2.00 дол.

В Англії і Німеччині 18.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 2.05 дол.

В усіх інших країнах Європи 17.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 1.70 дол.

В усіх країнах Південної Америки 15.00 дол. (америк.)

Ціна одного примірника: 1.25 дол. (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 65 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати на адресу:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії -- Леонід Терехович, С. Кузьменко, А. Рибачок, Іван Гнатюк, М. Битинський. Проза: О.Х. -- Українська Література. Н. Лисенко -- Поет про поета. Канадський Харитативний Комітет. Павло Лопата -- Микола Битинський. М. Мороз -- Україна сьогодні і наше завдання. М. Лоза -- Василь Дідюк. УПЛДМ. О.Х. -- Час покинути курити. Листи Ладижинців. Листи до Редакції.

НА ОБКЛАДИНЦІ: Офіційна Емблема НОК-у України на Канаду (текст на 23 сторінці).

Світлана КУЗЬМЕНКО

У МОЛИТВІ МОЇЙ КІЛЬКА СЛІВ

У молитві моїй кілька слів --
За моїх найрідніших вона;
Всіх на світі сестер і братів,
Для яких Україна Одна,

Де б на світі не був їхній дім --
Через долю-недолю їх долі;
Тих, що в рідному краю своїм
Виринають свій край у недолю. --

Серед сили неправди і лих --
Повернулись до правди лиця.
І молюсь я, молюсь я за тих,
Що за Неї стоять до кінця.

Іван ГНАТЮК

АРКАГАЛА

...коли почали нізачо розстрілювати щоп'ятого, Драй умить
обрахував, що під кулю потрапить саме студент... рвучко
відштовхнувся (його)... і став на його місце... Все відбулося
блискавично... Тієї ж миті кат упритул випустив у груди
Драя решту набоїв.

П. Василевський, "Так загинув він на Колимі"
("Літературна Україна", 26.X.1989)

Сходить місяць над Аркагалою...
З берлагівської пісні

Аркагала -- берлагівська юдоль,
Вона мені і нині -- як примара,
Я прогледів за сотнями сваволь,
Що був у ній розстріляний Драй-Хмара.

Давно ті дні вже терням заросли,
Не збереглося й місця його страти, --
Колись мені якраз з Аркагали
Страшний Берлаг судилося пізнати.

Я цілий рік у тій Аркагалі
Ходив його тернистими слідами, --
Що ж, каторжники мали взагалі
Лиш дві дороги -- в шахту і до ями.

Драй-Хмара теж як каторжник не міг
Із них зійти чи в далеч подивитись, --
Якраз про це у споминах своїх
За крок до смерті свідчив очевидець.

Його жахливе свідчення таїть
В собі і біль, і щось несповідиме, --
Він бачив, як Драй-Хмара доброхить
Своє життя віддав за побратима.

Сам помінявся місцем у ряду
І вийшов п'ятим -- кат не промахнувся,
Так розрядив обойму на ходу,
Що кожний постріл кров'ю захлинувся.

Ця кров залляла цілу Колиму
І труп Драй-Хмари, зігнутий удвоє, --
Як жаль, що я хоч подумки йому
Не поклонився, гнаний під конвоєм.

За стільки літ покори й німоти
Не збереглося в пам'яті нічого,
Можливо, що й ніхто розповісти
Мені тоді не зважився про нього.

Він лиш тепер, всьому наперекір,
Воскрес -- вулкан, засипаний золою,
І, може,десь, як місяць з-поза гір,
Криваво сходить над Аркагалою.

1990

В. Москаленко

СВІДОМО СТАВ НА МУКУ

Справедливо кажуть, що поетом не стають, а народжуються. Цю істину підтверджує гірка доля поета-мученика з Чернігівщини Леоніда Тереховича. Народився він 26 березня 1941 року в невеликому селі Кучинівці. Його батько -- вчитель був репресований і загинув в сталінських катівнях. В рідному селі закінчив школу. Потім працював на цегельному заводі, будівельником, електриком, кономеханіком. Він завжди активно цікавився громадським життям, багато читав. Юнак бачив соціальну несправедливість і вирішив боротися. І засобом цієї боротьби обрав слово. Місцевій комуністичній владі не подобався "баламут". За суперечку з компартійним керівником його ув'язнюють. Однак під тиском незаперечних доказів безневинності скоро звільняють. Але початок покладено. За поета взялося КДБ...

А з під пера Леоніда Тереховича з'являються нові вірші, спрямовані проти існуючого суспільного ладу, партійних керманів. Почалися арешти, концтабори, заслання... Скільки поет написав віршів протягом свого життя -- невідомо, адже його не друкували. А скільки згинуло його поезій у виправних таборах, лікарнях, в круговерті занедбаного побуту?...

"Скінчиться все в обшарпанім хліві, де ще стоїть моє стареньке ліжко" -- пророче писав поет. Так воно і сталося. Тут його і знайшли. Мертвим. Перед цим він бідкався, що його побила міліція. За що?

А на календарі був 1992 рік і вже шуміли синьожовті прапори над незалежною Україною...

По смерті лікарі встановили: помер тому, що серце зупинилося. І винних нема. Воно й справді, бо неволя забрала не тільки кращі роки, а й здоров'я. До того ж, ні притулку надійного, ні рідної живої душі, ні співчуття в селі, ні роботи -- наприкінці життя взяли сторожувати в школу.

Якось Леонід Терехович зателефонував до редакції "Громади", попросив зустрічі. Прийшов худий мовчазний, невисокого зросту зі змореним обличчям, у заношеному одязі. Про свою поезію не сказав ні слова. Мені і в голову не прийшло, що я розмовляв з Поетом.

А невдовзі прийшла звістка, що Терехович помер. І почали про нього говорити, як про людину незвичайної долі. До редакції "Громади" потрапили два учнівські зошити з віршами Тереховича, датовані 1990-1992 роками. Не можна було допустити, щоб слово поета згинуло в темряві небуття. З великими труднощами вдалось видати збірку поезій Л. Тереховича, який гаряче вітав незалежність вільної України у своїх останніх віршах:

*Нам рости і зростати до чистих висот.
В повний ріст ми вставати покликані.
Ми народ. Ми -- великий народ!
І пора почуватись великими.*

Вірші Л. Тереховича -- це вистраждана доля -- і не тільки поета, а доля багатостраждального нашого народу. Тож давайте прислухаємось до життєвого кредо Леоніда Тереховича:

Нам треба свідомо ставати на муку, Порвуть по живому, щоб вийти з п'їтьми... Лише б не забути святої науки, -- В нелюдських умовах зостатись людьми.

26 квітня ц.р. редакція "Громади" з допомогою демократів м. Щорса встановила на могилі поета великий хрест-пам'ятник. Могилу було освячено. І якщо при житті Поет спав на лавах і нарах, то нехай по смерті земля йому буде пухом!

Якщо читачі "Молодої України" зацікавляться поезією Леоніда Тереховича, подробицями його життя, то вони можуть написати до редакції "Громади". Ось адреса:

Україна 250000, м. Чернігів
аб. скринька 1343, "Громада"

В. Москаленко,
редактор незалежної газети
Чернігівщини "Громада"

Леонід ТЕРЕХОВИЧ

* * *

Тут земля України,
що пізнала і радість і тугу,
Споконвіку й донині
батьківщина козацького духу.
Над землею розмаяні,
оселедцями віються хмари!...
Знизу тьма підіймається,
мов ідуть, наступають татари...
Далі шуляться злякано,
розімлівши чуттями поганими...
Лиш дерева махають гілляками,
ніби бавляться ятаганами...
Буде січа жорстокою.
Блискавки підуть з громовицями.
Небеса потемніли з неспокою,
розриваються удовицями.
Та за грізною зливою
стане сонце сміятися весело,
і повиснуть веселки вродливими
різнобарвними перевеслами...
Вип'ють ниви грозу до краплини,
тільки трави умиються росами...
Тут земля -- України,
що лише розквітає під грозами.

9.05.1991 р.

СЛОВО НА СПОМИН

"Бий, бий... Б'ю!" Яким Терехович

"Я. Терехович" -- підпис під віршем,
мов залишок за давнього сліду...
А в серці не стиха болючий щем:

за що ж тебе, закатували, діду?...
Буремний п'ятий рік. Революційний злет,
що завершився в сутіні в'язниці...
Три місяці тюрми -- звичайно, то не мед,
та як з майбутнім не вбачать різниці?...
Чверть віку промине. Прийде тридцятий рік.
Знов проковтне тебе тюремна брама,
тепер востаннє, бо уже навік:
в трагедію зросла життєва драма.
Уміли це у нас: в відвазі записний
уявних "ворогів" і вбити і помучить...
Що ж перед тим було? То писар волосний,
то -- в першу світову -- армійський
"пан поручик"...
Коли ж революційний шквал порозкидав "панів",
то на вітрах часу, від котрих долі гнуться,
пройшов через війну, народний біль та гнів,
щоб громадянську закінчить в "богунцях".
Увільнення "із лав" та знов в своє село,
та в школу до дітей -- учить великій мрії...
Раптова смерть дружини... Мов і не було...
Лише ростуть сини, неначе дві надії.
Та інколи було, ще брав до рук перо,
в карбовані рядки лягли дзеркальні рими...
Було та загуло, та в небуття сплигло,
бо час уже приймав нові, залізні рутини.
Затихли назавжди вішовані дзвони.
Ти, діду, "бив та бив", але чого добився?
Щоб ти не калатав, без всякої вини
тебе на страту повели убивці.
Спочатку вб'ють тебе. Через дванадцять літ
(Які ж роки залякані та ниці!)
весь творчий твій загал ясним вогнем згорить --
у брата Василя, -- бо хату сплять німці...
Залишиться лише твоє ім'я
та декілька обпалених поезій,
та доля ще розшарпана моя,
чиє життя також завжди на лезі...
Та пам'ять про тебе я завше збережу
(хоч творчості і не потрібно сховищ),
бо прізвище твоє я по житті ношу,
воно єднає нас:

я -- Терехович.

6.10.1990 р.

АВЕ, МАРІЯ!

Долаючи всі перешкоди та межі,
злітає мелодія-мрія,
і серце німіє від щирої меси
"Аве, Марія!"
Аве, Маріє!... І чесною жінкою,
і чистою матір'ю Божою
життя на землі розправляєш обжінками
над нашими болями.
Бо час промине і за щемними муками
зросте колискова надія,
пролється над світом мелодія музики
"Аве, Марія!"
Над нашими болями, нашими долями
встає твоє ім'я ласкаве,
щоб душі зігріти надіями добрими...
Аве, Марія!
Аве!

28.10.1990 р.

*Група учасників Одумівського З'їзду в 1950-их роках в Торонто.
Це фото слід оглядати під звуки пісні -- "Ой з-за гори крем'яної голуби літають,
Не зазнав я розкошоники, вже й літа минають.
Запрягайте коні в шори, коні воронії,
Та й поїдем здоганяти літа молодії.
Догонили літа мої на калиновім мості:
Ой, верніться, літа мої, до мене хоч в гості!
Не вернемось, не вернемось, не маєм до кого,
Не вмів нас шанувати, як здоров'я свого.
Ой верніться, ой верніться, літа мої молодії...
Буду я вас шанувати, літа золотії...*

На знімку сорок одна доля. І всі різні! От якби хтось із пенсіонерів чи професіоналів написав біографічний довідник про всіх учасників того З'їзду (бодай тих, що на знімку).

ПАЧКИ В УКРАЇНУ, ТРАНСПОРТ ВАНТАЖІВ,
ВЛАСНІ ДРУКАРНІ В КИЄВІ ТА ЛЬВОВІ,
ПЕРЕКАЗ ПЕНСІЙ, ДОСТАВА ГРОШЕЙ,
ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ В УКРАЇНУ.

ЗАВІТАЙТЕ ДО "КОБЗИ"! ЧЕКАЄМО НА ВАС!

100 THE EAST MALL, UNIT 10, ETOBICOKE, ONTARIO M8Z 5X2

TEL: (416) 253-1871

FAX: (416) 253-9515

KOBZA
Travel & Tours
626019 ONTARIO LTD.

СПЕЦІАЛІЗУЄМОСЯ У ПОДОРОЖАХ НА УКРАЇНУ.

МАЄМО КВИТКИ НА ВСІ АВІАЛІНІЇ
ДО БУДЬ-ЯКОЇ КРАЇНИ СВІТУ

TEL: (416) 253-1871

100 THE EAST MALL, UNIT 10, ETOBICOKE, ONT. M8Z

ОЛЕГ ЛЕСЮК

В галерії КУМФ в Торонто 23 січня 1994 року відбулося офіційне відкриття виставки творів скульптора Олега Лесюка.

Народився він в 1959 році у Львові. В 1981 році закінчив Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва. З 1982 року -- викладач скульптури та композиції у Львівському училищі прикладного мистецтва ім. І. Труша. Працює у галузі станкової та монументальної скульптури. З 1980 року Олег Лесюк -- учасник обласних, зональних, національних художніх виставок в Україні, а також в Росії (1984 р., Москва), Канаді (1982 р., Едмонтон, Саскатун), Італії (1992 р., Рим).

Він є автором кількох в'їзних знаків, паркової скульптури та пам'ятників: 1991 р. -- пам'ятник Тарасові Шевченку в місті Дашаві Стрийського району Львівської області (в співавторстві з Любомиром Лесюком). 1991 р. -- пам'ятник "Соборна Україна" в селі Братківці Стрийського району Львівської області. 1992 р. -- пам'ятник Т. Шевченку в місті Жидачеві Львівської області (в співавторстві з Любомиром Лесюком), пам'ятник-бюст Т. Шевченку в місті Іваничі Волинської області.

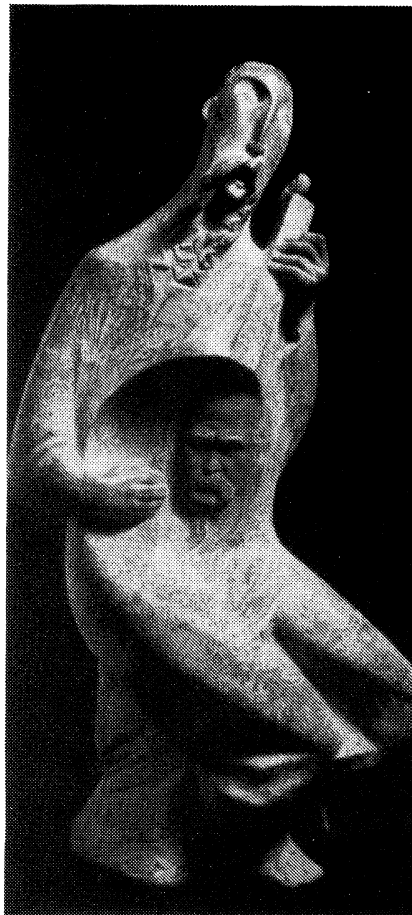
Із Торонто скульптор Олег Лесюк їде з виставкою у Сполучені Штати Америки.

Бажаємо успіху.

Редакція

Олег Лесюк
-- "Свята
любов
до музики",
1987 р.,
гіпс, дерево,
метал,
67х40х22 см.

Олег Лесюк
-- "Дума про
Кобзаря",
1989 р.,
теракота,
70х41х36 см.

ПОЕТ ПРО ПОЕТА**"КОЖНУ ХВИЛИНУ ТВОРЧОСТІ
ВІДДАТИ БОРОТЬБІ ЗА СПРАВЖНІСТЬ"**

"...Всі мені кадили, а він один сказав правду". Так мовив гірко усміхнений, сповнений вже ваги життєвого досвіду П.Г. Тичина при згадці імені Євгена Маланюка.

По-різному сприймав і оцінював відомий поет-емігрант, автор "Земної мадонни", автора "Сонячних кларнетів".

Для багатьох українських емігрантів, до яких належав і Є. Маланюк, пророчою стала друга частина відомої поеми Тичини зі збірки "Сонячні кларнети":

*Одчинились двері --
Горобина ніч!
Одчинились двері --
Всі шляхи в крові!
Незриданними сльозами
Тьмами
Дощ...*

Ніби продовження тичинівських рядків знаходимо в поезії Євгена Маланюка "Горобина ніч", датованій 1925 роком, коли вирвалося з душі поета: "Від кларнета твого пофарбована дудка зосталась... в окри- вавлений Жовтень ясна обернулась весна" та коли писалось "Послання" (1925-1926 рр.): "Ви -- син самої серцевини Слабої нації, якій Понад майбутнє України Дорожче теплий супокій..." Ось цей вірш:

*Горобина ніч тоді була --
Перед нашим шлюбом, --
Горобина ніч,
Це ж вона пророчим знаком зла
Віддала нас згубам
Блискавками віч.
А тепер шумить похмурий дощ...*

Його поет вніс до третьої збірки "Земля й залізо", де в "Написі на книзі віршів" називає себе "незламно гордим, залізним імператором строф", проголошуючи свою свідому позицію як духовного вождя в національній культурі Відродження. Пригадаймо "Епілог" із поетичного звернення до літераторів Наддніпрянщини: "Як в нації вождя нема, тоді вожді її поети..." Їхні твори мусять бути, як у Шевченка, "органічно-національними", а кожен вірш треба окупити певним еквівалентом моральної "енергії" і кожную хвилину творчості треба віддати боротьбі за справжність.

Так писав Євген Маланюк у листі до Богдана-Ігоря Антоновича 1935 року, наголошуючи на тому, що його "хірургічність" в есеях, рецензіях та віршах "вийде на здоров'я" тим, до кого він звертається, викличе в них "реакцію, протест, амбіцію, затятість" (Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника АН України, відділ рукописів -- ф. 10, спр. 26).

Маланюк, напевне, хотів збудити сумніння в Тичині, нагадати Київ днів жовтоблакиття і його ж слова із "Думи": "Ой, що в Софіївському та грали дзвони -- замовкли. Там прапори приймали, до народа промо-

вляли..." "Гей, разом, разом станемо на ворога ми, браття... Хто зрадить матір-Україну -- прокляття тим, прокляття!". Павло Тичина проголосив ці слова і мусив за них відповідати! Він збудив своєю поезією національний дух, йому повірили (й Маланюк також). Емігрантські культурні кола, письменники Галичини вбачали в Тичині -- після Шевченка -- нового месію в українській літературі ХХ століття. Але з появою збірок "В космічному оркестрі", "Вітер з України" багато хто розчарувався. А Є. Маланюк 1924 року напише вірш "Демон мистецтва" і навмисне візьме епіграфом свої ж слова, які знову поставить як епіграф до журнальної публікації поезії "Поліття", датованої 15.IX.1925 року:

*Бідне серце віддав на
поталу нещадним спрагам,
Обернув лютий розум
У трактор на ниві слів,
До Тичин та Сосюр
Я навмисне тверезим варягом
Увійшов в цю добу
Історичних вітрів і злив.*

*("Студентський вістник",
Прага, 1926, Но 6).*

Після зустрічі з П. Тичиною в Празі 1925 року, на яку йшов як на побачення з першим коханням, Є. Маланюк зрозумів, що поет був зламаний московськими пролетарськими філіями, революціонізаторами мистецтва, як один із найталановитіших співців національного пробудження 1917-1919 років. Про що й мовиться у його статті "В'язничні квіти", надрукованої 1925 року в пражському журналі "Студентський вістник". Стало зрозуміло, до "ярого крику" образливо, що "на сонячний промінь поезії української наступив брудний лапоть" більшовицьких "культуртрегерів". Та й Павло Григорович пішов шляхом найменшого опору, визначивши для своєї творчості радянську "справжність".

І все ж цього Поета, саме, як автора "Сонячних кларнетів", в якого символ України у віршах "піднімається на недосяжну височину все загально-людського, загально-світового значення" ("Веселка", 1922, Но 4), Євген Филимонович пропагуватиме з перших своїх років еміграції й до останніх. Про це свідчать сторінки українських часописів, які видавалися на еміграції і де друкувався Є. Маланюк, а також хроніка мистецького життя емігрантів. З-поміж них: військово-літературний журнал "Наша зоря", Ланцут, 1920-23; Літературно-науковий вістник, Львів, 1922-23, а то з 1933 -- "Вістник" та ін.

1921 року, друкуючи свої "Замітки про національне мистецтво" на сторінках "Нашої зорі", Є. Маланюк шкодуватиме, що в зв'язку зі скрутним становищем в даний момент на еміграції не можна видати твори П.

ДОПОМОЖІТЬ!

*Діла добрих обновляться,
Діла злих загинуть.*

Т. Шевченко

Дорогі брати і сестри України!

Тичини, М. Рильського, М. Філянського, Я. Савченка, які "чужинець оцінив би як високу поезію". Тим часом заприятелювавши з польським поетом Леонардом Подгурським-Окуловим, Маланюк засобами усного тексту пропагує українську літературу, зокрема поезію П. Тичини. Відомо, що 2 грудня 1922 року у Варшавській "Таверні поетів" він розповідав про стан нової української літератури, а саме -- про творчість Павла Тичини.

Стараннями Л. Подгурського-Окулова того вечора відбулася зустріч Є. Маланюка з польським ліриком Юліаном Тувимом. Останній виявив неабияке зацікавлення українською поезією і пообіцяв зробити кілька перекладів з Тичини.

Як ми зазначили, і в пізніших своїх літературно-критичних статтях Є. Маланюк говоритиме про незбориму чарівність, музикальність поезій-сонат П. Тичини із збірки "Сонячні кларнети". Влучне порівняння щодо засобів письма М. Хвильового і П. Тичини знаходимо в статті "13.V.1933 (Пам'яті М. Хвильового)": "...Що ж до органічної легкості його письма -- то насувається порівняння хіба лише з Тичиною доби "Сонячних кларнетів", -- з Тичиною ж ріднить Хвильового також музикальність, що наскрізь просякає його новели ліричними уступами, оманопеями і навіть субтельною інструментацією" ("Дніпро", Львів, 1935).

Доречно навести характерний у долі П. Тичини спогад братіславського дослідника творчості Євгена Маланюка М. Неврлого про його зустріч з Павлом Григоровичем у Києві: "Коли я гостював у Павла Григоровича (на Рєпіна, 5), він мене досить таємниче спитав, чи не знаю я такого поета, як Маланюк. Я відповів, що так, навіть був з ним коротко знайомим...

Павло Григорович гірко всміхнувся, нервого оглянувся і притишеним, майже розпачливим голосом відповів: "Миколо Ярославовичу, він єдиний мене зрозумів, він єдиний сказав мені правду... Так воно й сталося... Від кларнета мого пофарбована дудка осталась... Всі мені кадили, а він сказав мені правду..." ("Україна", 1989, No 47).

Наталка ЛИСЕНКО

До 180-річчя від дня народження великого сина України Тараса Шевченка Національний музей Т.Г. Шевченка та Фірма "Глобал-Сервіс Лтд" відкривають у Києві міжнародну туру "Земля, яку сходить Тарас" за маршрутами:

Київ -- Канів -- Київ;
Київ -- Чернігів -- Київ;
Київ -- Переяслав-Хмельницький -- Київ;
Київ -- Моринці, Кирелівка -- Київ;
Київ -- Умань -- Київ.

Знаючи в якій скруті перебуває нині економіка нашої молоді держави, що особливо позначається на розвитку національної культури і духовному відродженні українського народу, наші земляки подружжя Тетяна та Ярослав Романишини, пані Євгенія Пастернак, Оксана Міяковська-Радиш, Софія Савка, Леся Лякуш, Ігор Вашетко та інші зробили пожертви на розвиток культури. Сподіваємося, що й ви підтримаєте новостворений туристичний відділ своїми пожертвами на придбання житла для туристів, поліграфічного обладнання, оргтехніки та транспорту.

Облік та звітність надісланих чи переданих або інших матеріальних цінностей гарантуємо.

Добродійні внески просимо надсилати на валютний рахунок No 015070624 або No 015071924 в Акціонерному банку "ІНКО" міста Києва або передавати за адресою:

Київ - 4, Бульвар Тараса Шевченка, 12
Музей Т.Г. Шевченка

Із позначкою: *На розвиток туристського відділу "Шляхами Кобзаря".*

Низький вам земний уклін за ваші знання, спогади, мрії, за ваш досвід, за вашу любов до нашої з вами України.

Заступник директора Музею -- Людмила Зінчук
Директор Фірма "Глобал-Сервіс Лтд"
-- Олександр Зайченко

Микола БИТИНСЬКИЙ

ЕПІТАФІЯ

на могилу 359 Лицарів Базарських

*Вкраїна нам звеліла, і пішли,
І впали тут ми, вірні заповіту
Батьків своїх. О, хто б ви не були,
Підіть, скажіть про нашу долю світу.
Хай знає брат, хай знає чужинець,
Хай знає друг, і ворог хай почує,
Що марний наш і страдницький кінець*

*Змагань святих за волю не вгамує,
Бо ми живем. Осяйні і міцні
В серцях і пам'яті великого народу,
Знов встанемо в прийдешні слухні дні
І знов гукнем: -- За правду і свободу!
І вдарить меч, знов шабля задзвенить,
Повстане край під ворогом похилий...
Ідіть же світ широкий сповістіть,
Що чуєте із нашої могили.
Хай знає брат, що тягне ще ярмо,
Хай знає друг, і ворог хай почує,
Що тільки тілом тут ми лежимо,
А вічний дух наш Волю скрізь чатує.*

КАНАДСЬКИЙ ХАРИТАТИВНИЙ КОМІТЕТ ОБОРОНИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

Canadian Charitable Committee
81 Lakeshore Road East
P.O. Box 45012
Mississauga, Ontario
CANADA L5G 1B0

Співпрацівники:

Конгресмен Джеймс Трафікант (Америка)

Адвокат Юрій Айвазян (Україна)

Адвокат Ярослав Добровольський (Америка)

Едвард Нижник, Президент та Адміністратор Фонду Оборони Івана Дем'янюка (Америка)

Ярослав Добровольський 1943-1993

5-го липня 1993 р. на самому початку свого п'ятидесятилітнього трудовитого життя відійшов у вічність наш найближчий співробітник, дорадник і добрий товариш, адвокат Ярослав Добровольський.

Почали ми тісніше співпрацювати з Ярославом як він приїхав до Торонто, 23-го лютого 1993 р. на наш успішний вечір-зустріч з американським конгресменом Джеймсом Трафікантом. Як його правничий дорадник і дослідник в справі Івана Дем'янюка, він представляв нашої громаді цього ідейного, красномовного та безстрашного борця за справедливість.

Від того часу ми були в постійному контакті з Ярославом. Він нам точно і послідовно давав поради і пересилав найновіші документи та інформації, до яких він мав безпосередній доступ, співпрацюючи з обороною Івана Дем'янюка. Довідавшись восени 1990 р. про критичний стан в нашому комітеті, Ярослав негайно приїхав до Торонто і всіма зусиллями намагався допомогти нам вийти з кризи.

Адвокат Добровольський допоміг нам переорганізуватись і продовжувати працю. Хоч виснажений подорожжю до Ізраїля, де він допомагав адвокату Йорам Шефтелеві на останніх переслуханнях апеляційного суду на початку червня 1992 р., Ярослав не тільки приїхав до Торонто на українське телевізійне інтерв'ю звітувати про перебіг апеляційного суду і стан справи Івана Дем'янюка, але й повернувся за тиждень допомогти нам зібрати фонди на нашій громадській вічі 17-го червня. Мимо тяжкої недуги,

довідавшись про рішення суду Вайсмана, він постарався, щоб воно було негайно вислано факсом нашому комітетові.

Це наче б сам Господь Бог послав безборонний, невинний українській жертві Іванові Дем'янюкові -- офіційно залишеним на поталу нашими батьками народу та адвокатським активом -- такого оборонця, яким був адвокат Ярослав Добровольський. По фаху кримінальний адвокат з багатьма роками досвіду і практики в Детройті, своїм знанням багатьох мов, а досконало німецької і російської, працею для американської військової розвідки, спритною, енергійною та послідовною вдачею, Ярослав подорожуючи з зятем Івана Дем'янюка Едвардом Нижником, сином Іваном та адв. Йорамом Шефтелем по Україні, Німеччині і Росії, добився до критичних документів, які беззаперечно доказують невинність Івана Дем'янюка (себто архів Івана Марченка) і які морально змусили американський апеляційний суд шостої округи (суд був відповідалний за екстрадицію Івана Дем'янюка до Ізраїлю) до безпрецедентної акції в американській судовій процедурі: наново відкрити справу Івана Дем'янюка.

Світлої пам'яті адв. Ярослав Добровольський народився в селі Боневичі в Львівській області 22-го червня 1943 р. Став американським громадянином в 1961 р. Задовго було б перечислювати його академічний стаж, практику і досягнення. Служив в американській армії. Службу закінчив у ранзі майора; працював для "Радіо Свобода".

Хоч не дожив Ярослав до звільнення і остаточного оправдання Івана Дем'янюка, він за-

певнив нас, що справа з правничого боку вже нами виграна щодо Тремблінки. Ярослав свідомо передбачував, що Іванові Дем'янюкові намагатимуться пришити якусь іншу справу, але що це остаточно не вдасться, бо "документи", які так раптово і магічно знайшлися, за якими прокуратура і ОСІ безуспішно рилась роками в тих самих архівах, це фабрикації і безглузді нісенітниці.

Невимовно сумно і тяжко буде нам без правдивого християнина, щирого українського патріота, одержимого, нашого найближчого співробітника і товариша адвоката Ярослава Добровольського. Своім надзвичайним почуттям гумору, ласкавою, енергійною та чарівною вдачею Ярослав тримав нас на дусі і заохочував до праці. Надзвичайно скромним був Ярослав. Вже після його смерті довідуємося, яка це була талановита і багатообдарована особистість: піаніст концертного калібру, володів чарівним оперовим голосом, любив мистецтво і досконало знав світову літературу.

Бувши добрим американським громадянином, Ярослав уболівав занепадом ідеалів справедливості для всіх та свободи слова його прибраної батьківщини. Не сповнилась його мрія ще раз поїхати на Україну. Щоб хоч у деякій мірі її здійснити, ми насипали грудку землі з могили Тараса Шевченка, щоб американська земля була Ярославові легшою.

За Канадський Харитативний Комітет Оборони Івана Дем'янюка

Ігор Ключас, голова
Леся Панасюк, секретар

Павло ЛОПАТА

МИКОЛА БИТИНСЬКИЙ -- ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Хоч беручи до уваги не зовсім то сприятливі умови еміграції, а до того ще й дві світові війни і скитальську мартирологію, яскраво зауважуємо, що все таки своїми талантами виявилась, майже чи не кожна українська людина. Одна визнана як поет, літературознавець і маляр -- Святослава Гординський, інша, як поетеса і різьбарка -- Оксана Лятуринська, мистець і карикатурист -- Едвард Козак, науковець і маляр -- Дам'ян Горняткевич, журналіст і мистець -- Богдан Стебельський та ряд багато інших визначних постатей в нашій культурі. До кола видатних осіб сміло можемо зачислити видатного, проте скромного, мистця і графіка Миколу Битинського. Народився 24 листопада 1893 року в Літині. Він також виявився ще й талановитим поетом, прозаїком і драматургом, під псевдонімом Микола Оверкович, мистецтвознавцем і геральдистом.

У всіх тих ділянках, Битинський був серйозною особою, чесною і справедливою. Він один з тих, який ще в молодих літах, брав активну участь у боях з ворогом під Крутами; боровся в рядах армії УНР в ранзі поручника; став в оборону Замостя в рядах 6-ої Січово-стрілецької дивізії в серпні-вересні 1920 року, яка під проводом полковника Марка Безручка причинилася до переможної над більшовиками битви над Віслою; два роки перебував у таборі інтернованих в Польщі; з 1923 року вчився в Українському Високому Педагогічному Інституті ім. М. Драгоманова в Празі; там же студіював геральдику і графіку.

Отож, через усі пройдені життєві шляхи і досвіди, Битинський постійно жив долею України. Для неї він був готовий покласти своє життя. І тому він в наших очах такий серйозний, відданий справі, правдивий і критичний.

За завдання оцінити його творчу працю, як поета, лишаю комусь іншому. Варта згадки, що двома збірками поезії "В гromі і бурі", видану ще 1923 року, і "Сузір'я лицарів" з 1936 року, Битинський увійшов у плеяду творців і діячів української літератури, а також оповіданнями "Голос за вікном", "Молитва", "Скривавлена сорочка" та іншими. Ці твори виповнені тематикою глибокого драматизму і подіями Першої світової війни. У цій ділянці літератури, він для мене справжній лицар серед зоряного неба. Битинський походить із священничої родини і тому він глибоко віруюча людина в Бога і в Христа. Такі вірші, як "З книги плачу Єремії" чи "У великі Дні" та інші, свідчать про те, що він відчуває їхню присутність, як понад людські істоти, у яких благанням і молитвами нам треба випросити наше спасіння.

Таким різногранним і видатним майстром свого вишліфованого і високопрофесійного фаху-графіка і геральдиста, до сьогодні лишається Битинський не оцінений. Та поки скажу декілька слів про нього, як

мистця, не можу обминути, щоб не згадати скільки він написав есеїв, статей на різні йому знані теми. Я не можу подати точне число. Але, як ветеран і полковник Армії УНР, Битинський являється автором дослідницьких і наукових статей про "Українські військові відзнаки", де порушує справу вживання почесних медалей і подає вказівки та інструкції, де і коли їх вживати, а про "Державно-національні відзнаки", як герб, прапор, печатку і гімн, пише знову обширну статтю з історією їхнього походження та вагомисті і ціни цих чотирьох емблем. Його спогади про "Крути", "Ще про бій під Крутами", "Листопадовий рейд", "Навколо Базару", "За честь і славу української зброї" -- присвячені героїським подіям юних лицарів у боях з ворогами. До речі, цими споминами, можна послуговуватись за джерельні історичні факти з часів війни, яку особисто пережив.

Світлій пам'яті філософові, гуманістові і президентові Томашу Гарику Масарику, Битинський присвятив окрему статтю, в якій вказує на добрі вчинки чеського професора та його прихильне ставлення до українців. Під його опікою, різні українські наукові, культурні й громадські установи в Празі і поза нею, мали нагоду користуватись фінансовою допомогою чехословацького уряду. Коли я вже вдруге згадую ЧСР, де перебував Битинський понад 15 років, напрошується, щоб з цього місця мені почати писати про його графічну роботу.

Приїхавши сюди, через такий збіг повоєнних обставин з Кам'янця Подільського, де закінчив Початкову, Педагогічну, Середню Технічну і Художньо-Промислову школи, тут, разом із Володимиром Січинським, відвідував приватне студію чеха-знавця геральдики. Незабаром, з 32 кольоровими таблицями, оформив "Альбом гербів українських земель"; з 20-ма табличками "Знамена українських гетьманів", як наприклад: Мазепи, Орлика, Тетері, Многогрішного, Полуботка, Виговського, Скоропадського й інших; "Державні хоругви і штандарти", "Державні інсигнії України", "Державні печаті" (велику, середню і малу). Свого часу всі ці графічні альбомні відзнаки були поміщені у військовому журналі "Туртуймося", що виходив у Празі під редакцією пполк. В. Філоновича в 1924-1935 рр. Крім того, 186 таблиць повних рангових відзнак Війська Української Відродженої Держави вийшли друком у спеціальному "Альбомі Уніформ Українського Війська", всіх періодів його існування і всіх його формацій: Центральна Рада, Гетьманат, Директорія, УНР, Галицька Армія і Морська Військова Фльота. Всі ці, та інші емблеми, Битинський опрацював ще в Празі перед Другою Світовою Війною. Друковані у Відні видання різних альбомів про наші герби держави, земель, міст і війська, вказують на те, яким знавцем і майстром геральдичної науки,

одної з важливих дисциплін історичного мистецтва, мусів бути їхній автор. Поруч В. Лукомського, Ю. Нарбута, В. Щербаківського, Р. Климкевича та не багатьох інших науковців геральдики, вписане в історію цієї науки, й ім'я М. Битинського. На це він вповні заслуговує, бо тим він доказав свою величезну любов до України і до рідної землі. Він, бо ж, чудовий рисувальщик, перфектний і досконалий, шляхетний і витончений графік.

Після короткого перебування в Мюнхені, на початку п'ятдесятих років, Битинський переїхав у Торонто. І тут він продовжував виконувати різні графічні оформлення. Майстер свого фаху, виконав безліч книжкових обкладинок. Годиться подати хоча б декілька таких прикладів: до збірок поезії Левка Ромена "Передгрім'я" і "Поєми"; до "Ювілейної книги на пошану Його Високопреосвященства Високопреосвященного Архієпископа Михаїла"; до книжки з матеріалами Івана Липовецького "Десятилітній шлях"; до книжки о. прот. Петра Білона "Спогади"; обкладинку "Календаря українського вояка" та ряд інших.

Як добре відомий графік тонких контурів, що вміє висловитись засобами символів, він виконав цікаві візрі азбучних шрифтів, орнаментів, відзнак, шкільних табло, плакатів, віньєток та журнальних обгорт. Для прикладу наводжу 100-е число журналу "Молода Україна" з січня 1963 р. Для обгортки журналу "Нові Дні", з січня 1973 р., використано "Грамоту Учасника Першого Зимового Походу УНР" авторства М. Битинського, а не М. Ковжуна, як подано в журналі на наступній сторінці. Зрештою, ім'я Ковжуна -- Павло.

У видавництві "Нові Дні" в Торонто, видруковано "Буквар" Л.П. Деполовича з ілюстраціями Битинського, як також, він виконав мистецьке оформлення, в Нью-Йорку видані "Українські перекази". В книжках "За державність" вжито графічні заставки його роботи.

Якщо вже зайшла мова про грамоти, що їх виконав Битинський, то наведу бодай ще дві з них, а саме: "Грамота -- Воєнний Хрест" з 8 березня 1958 р., надавана учасникам Визвольних змагань за державну незалежність України, яку підписали М. Шраменко й А. Вовк, а також "Почесну Грамоту" для гостя, професору д-ру В. Кубійовичеві з Парижа, від української громади міста Торонто. Ці грамоти дуже вміло побудовані на засобах рослинних і збройних мотивів, азбучними шрифтами.

Окремо, хоч і не великою за обсягом, частиною графічної творчості Битинського є проекти печаток для різних українських наукових товариств та установ, а також проектів кількох медалей. З тонким відчуттям площини і рельєфу, він виконав проекти медальних воєнних хрестів УНР. Перший з них, військовий Хрест Симона Петлюри, встановлений ще 1932 року Головною Командою Військ УНР, а другий в 1953 році прийнятий Президією Української Національної Ради для нагороджування учасників Визвольних змагань.

Миколу Битинського слід вважати, не тільки першовим геральдистом, але й іконографом і педагогом. По церквах США і Канади можна натрапити на його картини релігійної тематики а також іконостаси. Один з них розмалював у Православній церкві св. Андрія в Торонто в 1962 році. Для цієї парохії Битинський оформляв різного роду друковані "Повідомлення". На одному з них, бачимо рисунок печатки по середині, яка виповнена трираменним хрестом і по боках в крузі напис "Служити Народові -- то служити Богові". Праворуч від печатки бачимо промені, які освічують пам'ятник св. Володимира і ліворуч, вони освічують святиню і хату, на передньому плані.

Битинський намалював і декілька портретів-постатей з історичного минулого, як гетьмана І. Мазепу, філософа Григорія Сковороду та інших. Він автор полотен "Ангел помсти", "Чорний Буревій", "Розстріл 359 героїв-мучеників у Базарі", в яких схопив частину української історії нової епохи на початку ХХ ст., з часів Визвольних Змагань до Другого Зимового походу на Волині в листопаді 1921 року.

Професор Битинський старанно викладав години мистецтва на Курсах Українознавства ім. І. Котляревського й ім. Г. Сковороди, для яких, окремою книжечкою, надрукував коротку історію розвитку українського малярства. Дуже дбайливо розповідав про українську культуру в класах молодим учням, які дуже уважно любили слухати його. Він читав лекції, не тільки в школах, але й на різних вечорах "Козуба", ще з 1953 року, на близькі йому теми про геральдику, мазепинців у Полтаві, крутянські та інші історичні бої.

Громадсько-організаційно Битинський належав, разом з М. Гавою, П. Родаком, П. Волиняком, Т. Хохітвою, І. Дубилком, В. Літвіновим та іншими, до "Головної Виховної Ради" юного ОДУМ, співпрацював з редакціями журналів "Молода Україна", "Вісті комбатанта" і з "Вістями" -- органом військово-політичної думки КУ Братства кол. вояків 1 УД-УНА в Німеччині.

Він невпинно, невтомно і постійно жив життям української еміграції, для якої чесно, сумлінно і скромно, посвятив увесь свій час, аж до останку свого життя. Помер Микола Битинський, 24 грудня 1972 року, в Торонто, де й поховано його на цвинтарі під назвою Парк Лавн, залишивши у глибокому смутку, бездітну вдову. Відійшов він, як людина великої душі, багатогранний діяч, воїн, вчитель, науковець, лицар і поет, який не тільки словами, але й ділами, безупинно змагався за волю і свободу України. □

**БУДЬТЕ ГОРДИМИ
СВОГО УКРАЇНСЬКОГО
ПОХОДЖЕННЯ!**

Микола МОРОЗ

УКРАЇНА СЬОГОДНІ Й НАШЕ ЗАВДАННЯ

(Слово голови Центрального Комітету ОДУМ-у Миколи Мороза було виголошено на бенкеті 4-го вересня 1993 р., під час Зустрічі -- 93 США й Канади, на оселі ОДУМ-у "Україна", Лондон, Канада.)

Дорогі ОДУМ-івці й ОДУМ-івки!
Шановна Громадо!

Два роки тому розпочалася нова епоха в житті українського народу -- 24-го серпня 1991 року Україна стала самостійною Державою. Цілий світ став свідком, що один із найбільших народів Європи вийшов із колоніального положення й став в ряди вільних держав.

Проголошення Української Держави було великою історичною подією для української нації, за яку в нашої історії так багато крові пролилося. Всі страждання спричинені царською і советською імперіями закінчилися.

Який стан сьогодні в Україні? Подивімся на політику й економіку. Чи політичний стан в Україні здоровий? Чи віддзеркалює він думку виборців? Чи виконує державний апарат волю виборців? Чи змінилася бюрократія з часів комунізму? На жаль, на всі ці питання треба відповісти негативно.

А чому воно так? Відбувається боротьба за владу. Втім немає нічого поганого, якщо на підставі демократичних принципів. Україна знаходиться в перехідний період. Під час комунізму призначувалися члени парламентів й керівники інших державних установ. Ця ситуація тільки трохи змінилася. Треба почекати, щоб кілька виборів відбулися, й щоб депутати зрозуміли, що вони в своїх позиціях тільки тоді втримаються, коли служитимуть народові і своїм виборцям. Творються нові демократичні організації й партії, які стараються вплинути на розвиток політичного життя в Україні. Український Народний Рух мав певний успіх в минулих роках, але противникам демократії вдалося втримати владу в руках, а брак розуміння демократичних організацій діяти об'єднано послаблює їх!

Щодо економіки, то й на Заході ми є свідками того, що міняється рівень життя, економіка розвивається, а тоді знов падає. Економіка будь-якої країни, це дуже комлікована співдія багатьох сил і подій. Тож не легко вирішити, які закони впровадити, й в якому порядку, навіть тоді, коли справжнє бажання існує країну якнайшвидше піднести на кращий економічний рівень. А коли такого бажання замало, тоді результат може бути дуже поганий.

На Україні все майно належить державі. Перед Україною стоїть приватизація. Треба прийняти закони для розподілу державного майна і для розвитку економіки. Багато членів теперішнього парламенту -- це директори великих заводів й організацій, які віддавна мали свої привілеї. Зрозуміло, що їм не хочеться впровадити великі зміни, бо можливо загублять свої позиції й привілеї. Тому законодавство не принесло великої користі українській економіці.

Микола Мороз.

4 вересня 1993 р.
Фото І. Корець.

Структура податків була така, що через високі податки, багато малих нових підприємств закрилося. Легко зрозуміти, що сьогодні в Україні поширюється непорядок, корупція, злочинство, мафіїні структури. А народ стає більш і більш жертвою неправильної економічної політики. Потрібні в Україні вибори до парламенту й до всіх рад нижчих державних структур, якнайскоріше.

Що робити нам? Українці в діаспорі віддавна цікавилися й турбувалися подіями в Україні. Вони старалися вплинути на події в Україні, й на колоніальних керівників в Москві виключно через маніфестації й заходи поза Україною. Сьогодні це все змінилося. Ми можемо їхати вільно в Україну і там пропагувати все те, що й тут.

Взагалі можна сказати, що українська діаспора дуже багато зробила для розвитку в Україні в останніх роках. Про це свідчать описи в газетах й журналах.

Поміч може бути в багатьох галузях: культурній, економічній, спортивній, медичній, релігійні та інших.

Кілька прикладів, що ми можемо робити:

1. Ті з нас, що працюють в більших фірмах, можуть скерувати увагу й допомогти нав'язати економічні стосунки, бізнесові відвідини, заснування відділів в Укра-

їні. Це допоможе Україні швидше увійти в світову економіку.

2. В багатьох країнах існують урядові та інші фонди, які можна скерувати на розвиток зв'язків й на передачу ресурсів: апаратів, машин для виробництва, або організації семінарів чи відвідини різних країн ітд.

3. Звертатися до міжнародних організацій, щоб вони поширили свою діяльність і на Україну.

Нам треба зрозуміти, що кожний новий контакт з Україною відкриває перед мешканцями України додаткову інформацію про функціонування світу.

Ті між нами, які доробилися до фінансів і можуть Україну частіше відвідувати, для них поле дії відкрите.

Але обережно! Досвід навчив нас, що комуністичний ураган лишив свій негативний слід в характері людини в Україні. І то так, що наші інвестиції уважаються, часто подарунками, або, що наше майно ми повинні комусь в Україні подарувати. Тож, коли йдете з відповідними намірами в Україну, то дивіться, щоб вашим інвестиціям не вирости ноги, і щоб вони там не розбіглися.

Що варто робити?

1. Підтримувати фінансово здорові елементи суспільства, як: суспільну службу; наукові і учбові установи; молодечі, спортивні і громадські організації; газети і видавництва; фінансування стипендій при західних інституціях; Церкви і інші.

2. Створювати спільні підприємства.

3. Підтримати своїх рідних і своїх однодумців і помагати їм створювати підприємства.

4. Контакт і співпраця з молоддю, бо від неї залежить майбутність.

Підсумовуючи можна сказати, що відбулася в житті українського народу велика історична подія, а саме, відновлення Української Держави і її визнання в світі.

Але разом з тим треба поставити під знак питання -- чи сьогоднішні керівники українського державного апарату ставлять справу держави й добробут свого народу вище всього? □

Леонід ТЕРЕХОВИЧ

* * *

*Побили багатих, зробили всіх бідними,
повихвалялись стомовно,
вогнем водою та сурмами мідними
хрещені всі поголовно...*

Тепер зажурились: як бути? як жити?

Бо злидні настали негадані...

З багатого-бідного легко зробити.

Як бідних зробити багатими?

29.02.90 р.

ПРИТЧА ПРО КРАСУ

*Арістотель мудрець Александра навчав
І такий у альбом йому вірш написав:*

*"Більш, ніж меч, і вогонь, і стріла, і коса
Небезпечне оружжя -- жіноча краса.*

Тільки мудрість, наука і старші літа

Подають проти неї міцного щита".

Арістотель мудрець по садочку гуля --

Бач, Аглая іде і очима стріля!

Та Аглая, котрої неземна краса

Звеселяє людей і самі небеса.

Та їдких її слів і шпаркого ума

Всі боялися, навіть цариця сама.

Арістотель дівчині гаразд придививсь

Як повз нього ішла, низько їй поклонивсь

І промовив: "Аглає, блажаю молю!"

Над всю мудрість, над сонце тебе я люблю!

На часок-волосок воли волю мою --

Чого хоч зажадай -- я для тебе зроблю".

Усміхнулась Аглая: "Це ж почессть мені,

Що на мні зупинив свої очі ясні

Той мудрець, що пишаєсь ним Греція вся,

Що умом обняв землю, зглибив небеса.

Я твоя. Що захочеш, зі мною чини,

Лиш одну мою просьбу в цій хвилі сповни.

По саду там, де в'ються доріжки круті,

Півгодини мене провези на хребті".

Усміхнувся мудрець. Дивні примхи в дівчат.

Та дарма! Обіцявсь, то вже годі бурчать.

І хламиду він зняв і рачкує піском,

Його очі Аглая закрила платком.

Так заїхали враз аж на площу садка,

Де під тінню дерев край малого ставка

Александр сидів, його мати й весь двір, --

Срібний сміх там лунав, і пісні й бренькіт лір.

А Аглая кричить: "Ну, мій ослику, ну!"

Ще минуточки дві, ще минутку одну!"

Аж у круг двораків його дівка пуста

Завела і зіскочила живо з хребта.

І платок із очей поспішила знять...

Що там сміху було, то й пером не списать!

Арістотель мудрець Александра навчав

І такий у альбом йому вірш написав:

"Більш, ніж меч і огонь, і стріла, і коса

Небезпечне оружжя -- жіноча краса.

Ані мудрість, наука, ні старші літа

Не дають проти неї міцного щита.

Се я сам досвідив. Лиш мертвець та сліпець

Може буть проти неї надійний борець".

**УКРАЇНСЬКА ШКОЛА
-- НАШЕ МАЙБУТНЄ!**

КОНКУРСИ "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"

КОНКУРС 1994

Щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журналу оповідання, статті, поезії, проголошуємо конкурс на найкраще написані твори українською мовою. Школярі і студенти з України та поза нею теж можуть брати участь.

Жюрі робитиме рішення про належний мистецький рівень і загальну вартість поданих на конкурс творів.

Твори мають бути надіслані на адресу журналу "Молода Україна" до 31-го грудня 1994 року.

Нагороди є з відсотків нерухомого фонду журналу "Молода Україна". Цей фонд започаткували Федір і Надія Бойко в 1982 році. Тепер він нараховує 5819.66 дол., що склали:

\$1,006.00	Федір і Надія Бойко,
\$1,000.00	Андрій Степанченко,
\$1,000.00	Ярослав і Тетяна Романишини,
По \$500.00	Головна Управа ТОП-у Канади, Іван Дубилко, Головна Рада СВ ОДУМ-у Канади,
\$300.00	Андрій Степовий,
\$201.00	Колишня філія ТОП-у в Монреалі,
\$151.66	Колишня філія ОДУМ-у в Монреалі,
\$121.00	УРДП в Монреалі,
По \$100.00	Василь Шимко, Юля Шелегон, Кіш ОДУМ-у Канади -- у пам'ять О.П. Харченка, Радіопередача ОДУМ-у "Молода Україна" -- у пам'ять О.П. Харченка.
\$85.00	Іван Даценко,
\$50.00	Дмитро Кірев,
\$30.00	Родина Л. Мазурець,
\$25.00	Ніна Яців.

Відсотки з фонду будуть річно призначатися молодим авторам.

Бажаючих зробити свій вклад у фонд, просимо виписувати чеки на "Moloda Ukraina". На пожертви будуть видані поквітування для звільнення від податку.

**ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ
ДО РОЇВ
ЮНОГО ОДУМ-у!**

ПРОПАМ'ЯТНИЙ ФОНД ІМЕНІ ПЕТРА І ОЛЬГИ НЕЛІПІВ

Брати Неліпи -- Василь і Григорій -- заснували фонд при "Молодій Україні", у пам'ять своїх батьків, світлої пам'яті Петра і Ольги Неліпів, які відійшли у вічність 1985 року. Цей фонд має бути непорушним, а відсотки з нього будуть призначатися на винагороди українській молоді, за визначну діяльність у різних галузях українського життя.

Редакційна колегія журналу матиме за свій обов'язок винагороджувати одумівок і одумівців за успіхи у навчанні, в гуртках самодіяльності, за визначну організаційну працю та за успіхи у спорті -- на рекомендацію філій ОДУМ-у.

Фонд нараховує \$6,500.00. Склали:

Сини -- Василь і Григорій Неліпи з родинами	\$5,000.00
Василь і Людмила Неліпи (У першу річницю смерті батьків)	\$1,000.00
Іван і Мотря Носовенки	\$400.00
Юрій і Олена Лисик у пам'ять своїх батьків	\$100.00

КОНКУРС НА СТАТТІ ПРО ЖИТТЯ В УКРАЇНІ В 1930-их РОКАХ

Щоб одумівська і прихильна до ОДУМ-у молодь ближче познайомилась з життям українського народу в Україні в 1930-их роках, проголошуємо конкурс на найкраще написані статті. Статті мають бути 500 до 2000 слів і мають бути подані джерела. Також мають бути залучені копії уривків важливіших джерел. Школярі і студенти з України і поза нею теж можуть брати участь. Мова може бути неукраїнська, але переможець отримає тільки половину призначеної нагороди.

Нагороди будуть визначені членами жюрі.

Нагороди є з фонду пам'яті Катерини Мороз. Цей фонд в сумі 10.000 дол. створили: чоловік покійної, тепер уже теж покійний Григорій Мороз і родина.

Жюрі робитиме рішення про зміст, вживання нових джерел і загальну вартість статей. Статті мають бути надіслані на адресу журналу "Молода Україна" до 31-го грудня 1994 р.

Михайло ЛОЗА

ВАСИЛЬ ДІДЮК: "СМІЙТЕСЯ НА ЗДОРОВ'Я" -- ТОМ-2

(Том 3 незабаром має вийти друком.)

Одним із мірил вартости книжки є її почитність. Із поміщеної в другому томі збірника гумористичного матеріалу "Смійтеся на здоров'я" передової статті "У власній справі" (автор -- Василь Дідюк), довідуємося, що: **"ПЕРШИЙ ТОМ ПОВНІСТЮ ВИЧЕРПАНИЙ"**. Не часто в наших еміграційних обставинах трапляються випадки, щоб так можна було сказати про нововидану книжку! Коли ж це сталося із збірником гумористично-сатиричного матеріалу "Смійтеся на здоров'я" Василя Дідюка, то в цьому є причина. Причину можна виловити із відгуків читачів на перший том -- поміщених на сторінках 234-246 другого тому. До речі, це тільки "ДЕЩО" із відгуків, як зазначено у заголовку цього розділу. Ось кілька таких відгуків:

- ✍ "Прошу переслати мені Вашу книжку: "Смійтеся на здоров'я". Вчитала про неї в "Свободі". Тішуся появою "радісної" книжки і дякую за великий труд. Знайшовся однак українець, що не нарікає, а сміється!"
- ✍ "Подивляю Вашу творчу наснагу і ґратуюлю. Книжка цікава і актуальна. Очікую інших!"
- ✍ "Щиро дякую Вам за дуже цікаву й так потрібну в нинішніх часах книжку, що веселить і кріпить на душі й тілі".
- ✍ "Сердечно дякую за Вашу книжку, яку я з захопленням прочитала. Я люблю анекдоти. Навіть пишучи комусь листа закінчую його якимось жартом. Я рівнож прошу переслати її мій подрузі студентських часів. Подаю її адресу. Це буде для неї несподіванка. Рекомендувала Вашу книжку знайомому панові, а він каже: Та пан Дідюк така серйозна людина, а тут бачу він гуморист".

* * *

Розділ з відгуками започатковано обширнішим листом до автора Василя Дідюка владики Ізидора Борецького. У своєму листі владики дякує авторові не тільки за книжку "Смійтеся на здоров'я", але й за інші писання, а особливо за ті, що стосуються церковно-релігійних справ. Між відгуками є і моя рецензія з назвою "Щаслива ідея". Звернемо увагу на ще один відгук, який свідчить про популярність не тільки цього гумористичного видання Василя Дідюка, але й інших, поважних, його писань. Це голос, як видно з листа, доброго знайомого, а може і друга. В листі сказано:

- ✍ "Дорогий Василю! Дякую за книжку "Смійтеся на здоров'я". Можливо, що трохи допоможе моему захитаному здоров'ю. Я дуже хотів дістати Твої два томи "На Народній Ниві", але бачу, що канадці вже їх розхапали. Отже добре, дякую, бо маю щось із Твоєї творчої продукції. Твій Роман".

* * *

До видання як першого, так і другого гумористичного збірника "Смійтеся на здоров'я", Василь Дідюк готувався здавна. Немає однак сумніву, що популярність першого тому мала вплив на прискорення появи другого тому. Такого переконання можна набрати із присвяти, поміщеної на відворотній сторінці титульного листа: "Цей другий том книжки "Смійтеся на здоров'я" присвячую всім читачам першого тому з подякою за щирі на нього відгуки, побажання і СПО-НУКУ (підкр. моє) видання другого. Хай і цей розвеселює Вас знова цілий Божий рік у щастю й добрі на тім світі веселости... в зимі й вліті, здоров'ячка все кріпкого та прожити років много!"

Другий том зредагований за схемою подібною до схеми першого. Поміщений у другому томі матеріал автор розбив на чотири основні групи. На першу групу складаються гуморески, фейлетони, гумористичні вірші. В другій поміщено цілий ряд українських приповідок, а також і "золоті думки", що їх висловлювали названі автори. Відносно другої групи, слід зауважити, що деякі приповідки повторюються. Не відомо, з якої причини це сталося. Третя група -- це підсоветський гумор, а четверта (за висловом самого автора) "мішок сміховинок на різні теми і okazji, для старших і молодших, для пань і панів". Ця група є найбагатша. Займає вона 122 сторінки книжки на загальну суму сторінок 248.

Перша група починається коротко згадкою про Степана Руданського і його "співомовкою": "Вареніки". Інтересною в першій групі є гумореска: "Гоббі" кол. президента Регена. Одним з його "гоббі" було збирати анекдоти з советського життя. Ось один такий анекдот із президентської колекції:

- ✍ До одного колгоспу приїжджає партійний начальник і питає колгоспника: "-- Як справи?" Колгоспник відповідає, що врожай картоплі в цьому році такий величезний, що якби поставити картоплю одну до одної, то остання була б аж біля Господнього престолу. "-- Бога немає", -- говорить партійний начальник. "-- Все вірно", -- відповідає колгоспник, -- "картоплі також немає".

* * *

З розділу, який виключно відведений для гумору з життя в СССР чи в колишніх сателітних країнах, можна б було вибрати чимало з тонким вістрям, але ми обмежимося до кількох:

- ✍ На зїзді агрикультурників у Парижі советський делегат каже: -- "Росія -- це агрикультурний рай з чотирма жнивими пшениці в році!" Слухачі хотіли вияснення, і делегат каже: -- "Це зовсім

просто. Маємо одні жнива в Польщі, одні в Мадярщині, одні в Чехо-Словаччині і одні з України".

☞ В СССР ти можеш сказати все, що хочеш, але тільки один раз.

☞ Під час авдієнції Брежнєв спитав папу:
-- Як ви це робите, що церкви повні людей, а на наші партійні мітинги ми мусимо людей стягати силою?

-- Бо ми лише обіцяємо рай", -- відповів папа, --
"а ви вже його людям показали.

☞ -- Чому в СССР нема м'яса?
-- Бо маршуємо до соціалізму так швидко, що худоба не встигає бігти за нами.

☞ Коли Герек відлітав з Москви, то прощався з літака помахом руки зліва на право. Це означало:
-- "Не дами!"

На це прощання Брежнєв відповів стисненням долоні: "Витиснемо! Витиснемо!"

* * *

Не менше посміятися можна із анекдотів четвертої групи. За змістом вони різні. Почнемо з родинних:

☞ -- Відразу видно, що ви є жонатий. Маєте всі гудзики попришивані.

-- То було перше, чого навчила мене моя жінка під час медового місяця.

☞ Вернувся п'яний чоловік, як була перша година по півночі.

Жінка: -- "Тому, що ти вернувся в першій -- маєш!" -- і "замалювала" його макагоном.

Чоловік: -- "Щастя, що натрапив на першу, а не на дванадцяту".

☞ -- Італія, Італія!... -- зітхнув Польовий. -- Їй я вдячний за найкращі хвилини мого життя.

-- Але ж, наскільки мені відомо, то ти там ніколи не був!

-- Звичайно, та в Італії щороку проводить свої відпустки моя дружина!

* * *

А ось кілька жартів з іншого засягу:

☞ Промовець звертається до свого єдиного слухача:
-- "Дякую вам, що бодай ви залишилися на залі, як інші відійшли!"

Слухач, зажурений: -- "Нема за що дякувати. Я наступний доповідач".

☞ Суддя до злодія по оголошенні засуду: -- "Надіюся, що це останній раз, і що вас більше тут не побачу.

Злодій: -- "О, то пан суддя ідуть на емеритуру?"

☞ Добряча пані: -- "Уже цілий місяць я вас не бачила. Мабуть ви були хворі?"

Жебрак: -- "Ні, ласкава пані, я був на відпочинку в горах".

☞ Суддя: -- "Чому ви вкрали цей перловий нашійник з виставового вікна?"

Підсудний: -- "Бо в тому вікні, високий суде, стояв великий напис: "Не прогавте знаменитої нагоди!"

☞ Аґата Крісті -- авторка майстерних повістей -- на запит, чи вона вдоволена, що одружилась з археологом, відповіла: -- "Археолог -- це найкращий чоловік, якого жінка може мати. Чим старшою вона стає, тим більше він у ній зацікавлений".

* * *

Є в книжці незначні мовні недотягнення: Замість форми тішуться, треба було вжити тішаться. У дієслові пють належало б поставити апостроф: п'ють. Не старозаконі, а старозаконні. Трапляються і друкарські недогляди. У одному жарті сказано: "Лікаря шкільних недуг спитав друг..." тут замість прикметника шкірних -- надруковано шкільних.

Але читачам, за сміхом, ніколи буде звертати увагу на ці -- зрештою, малі -- недотягнення. Свій огляд книжки Василя Дідюка закінчимо порадою: Придбайте цю книжку, читайте і читаючи "СМІЙТЕСЯ НА ЗДОРОВ'Я". Книжку можна замовляти в автора, звертаючись на адресу:

Mr. W. Didiuk

30 Allanhurst Dr., # 402

Islington, ON Canada M9A 4J8

Дорогий пане Василю!

Щиро дякую за "Веселий Вечір".

В моїй ситуації, Ваша книжка ціниться на вагу золота. Чоловік має рака і хоч вже майже два роки він якби не рухається, але ніколи не відомо. Всеодно думки є невеселі.

Ми здорово посміялися і за це Вам дякуємо.

Остаюсь з привітом,

Оля Муць,

6-4-91

В прилозі чек на 18.00 доларів за Вашу книжку...

Рочестер, НЙ

5-31-91

ВПоважаний пане Дідюк!

Сердечно Вам дякую, що Ви прислали мені гарну книжку "Смійтеся на здоров'я". Ви, здається, є перший письменник і гуморист, який написав уже два томи жартів.

Засилаю Вам чек за неї на 18.00 доларів. Не маю Вашого першого тому. Якщо маєте, прошу Вас, вишліть мені його. Я буду дуже вдячна.

Не знаю, чи Ви собі пригадуєте, коли Ви були в Укр. Нар. Домі в Рочестер (Ви приїхали з покійним Гаврилаком з Головної Ради Укр. Нар. Союзу), ми довго з Вами розмовляли.

Коли Ваш допис появляється в часописах, то я його читаю від дошки до дошки, бо в Ваших дописах є сенс.

Здоровлю Вас і Вашу родину. Бажаю Вам усім доброго здоров'я і ще довго прожити.

В. Іванців

**ПОДЯКА Т. І Я. РОМАНИШИНІМ
З ТОРОНТО**

Анатолій РИБАЧОК

Вельмишановні і Дорогі

Пані Тетяно і Пане Ярославе Романишин!

З приємністю повідомляю, що всі книжки передано. І до Ліцею при Інституті Українознавства (П.П. Кононенко просив сердечно Вам дякувати), і до школи, де працює Людмила (директриса школи також була вельми зворушена). Все це засвідчують три посвідки, які додаю до мого листа.

Ті книжки, які Ви подарували нам, уже добре працюють -- Людмила сидить над ними, готуючись до лекцій літератури і мови, щось виписує, цитує, носить ці видання до клясів і т.ін. Особлива дяка за дві збірки В. Стуса! Я і сам їх з болем, насолодою, сльозами перечитав... У нас уже півдесятка його книжок є. Чи були Ви в Києві на його могилі? Як ні, то в наступний Ваш приїзд до нас -- повезу туди; там же недалеко і вічні пристановища М. Грушевського, Лесі України, Г. Тютюнника, А. Бучми і багатьох інших славних людей.

І взагалі мушу подумати, що ще цікавого в Києві і довкола нього Вам показати, хоч і розумію, що вже багато чого Ви побачили. І все-таки є, є дуже цікаві "камінні сторінки" міста!

Київ 16 вересня 1993 р.

**ГОВОРІТЬ МІЖ СОБОЮ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ!**

КОХАНІЙ РІВЕНЧАНЦІ

*Моя царівно з Рівного,
я скучив за тобою --
від обрису чарівного
нема мені спокою...
від мови солов'їної,
від сяєва очей...
моя царівно з Рівного --
жаго моїх очей.*

*Моя красуне з Рівного...
узимку й навесні
до Рівного, до Рівного
лечу -- у сні.*

НА ПОБАЧЕННЯ

*Рости, хмелю, над водою,
рівно з тищиною --
далеко лине голос козацький
понад долиною.*

*Цвіти, небо, шуми, жито,
мій синьо-жовтий край --
далеко лине голос козацький,
співає зелен гай!*

*Тобі, мила, тобі, люба,
лунає пісня ця --
будуть довіку завше у парі
наші палкі серця.*

*Впали роси на покоси,
у небі зірок -- рій --
стрічай, кохана, стрічай, кохана,
сонячний світе мій!*

ЗУСТРІЧ

ОДУМ-у

З УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНСТВОМ У 1994 РОЦІ

відбудеться

**від 2-го до 4-го вересня
в Детройті, США**

Більше про це буде подано в наступних числах журналу.

УКРАЇНСЬКІ ПРАЦІВНИКИ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ ім. ЛЕОНІДА ГЛІБОВА

До шановної управи
ОБ'ЄДНАННЯ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
в КАНАДІ

Вельмишановні!

Доцінюючи й поважаючи велику роботу, яку Ви робите для виховання нового, свідомого українського покоління за океаном -- пропонуємо Вам нашу співпрацю та допомогу в цьому ділі.

Ми діємо в тому ж дусі, що й ОДУМ, продовжуючи традиції його натхненника, покійного Івана Багряного, який присвячував багато уваги власне писанням для дітей. Відомо бо, що нарід потребує грамотних членів, а Держава, яку врешті ми маємо, потребує громадян, які будуть не лиш даліше творити її культуру, але в широких масах -- її приймати та нею жити. Ми свідомі, що цей процес-зближення нового покоління українців на чужині із його рідним словом і думкою -- ніяк не легкий і не простий. Над ним треба наполегливо працювати.

Пропонуємо розпочати нашу співпрацю від Вашої оселі "Україна" та її, на сьогодні вже традиційних та славних таборів. Долучуємо копію письма, яке ми вислали її управі, для порядку, для Вашої інформації та, якщо ласка і добра воля Ваша -- щоб вплинули Ви своїм авторитетом на рішення управи -- співпрацювати з нами. Знаємо, що Ваш вплив тут буде вирішальний!

Віriamo, що нас зрозумієте та схочете співпрацювати -- для добра нашої дітвори та майбутнього нашої Держави!

Хай Бог помагає у Вашій праці!

За УПЛДМ:

Антоніна Горохович, голова
Л. Храплива-Щур, секретар

Торонто, 23 червня 1993 р.

До шановної управи таборів
ОДУМ-у на оселі "Україна",
Дорчестер-Лондон, Онтаріо

Вельмишановні!

Українські Працівники Літератури для Дітей і Молоді звертаються до Вас перед початком цьогорічного літнього-таборового сезону. Знаємо про Ваші багаторічні вже та знамениті табори для молоді ОДУМ-у, а зокрема шануємо Вас за вишколи бандуристів. За ними слідкуємо з приємністю, бо це ж Ви передаєте новому поколінню вміння й вартості батьків. Бажаємо Вам і надалі таких, і ще кращих успіхів.

Хочемо одначе звернути Вашу увагу на ще одну ділянку нашої культури -- ніяк не менше важливу як спів та гра на наших традиційних інструментах: це справа української мови та обізнання з українською книжкою. Літній табір не залишає багато часу для читання, але за те в дружній атмосфері молодого товариства, та при звичайному тоді піднесеному зацікавленні -- неважко звернути теж увагу молоді на їх книжку.

Кожний свідомий член народу повинен все життя співжити з друкованим словом своєю мовою. А цю звичку слід вирощувати вже змалку. Тим більше сьогодні -- звільнена Україна потребує таких свідомих своїх людей:

в діаспорі, не менше, як і в краю. Тому й пропонуємо нашим літнім таборам до поширення, книжки, які видаємо.

Долучуємо їх каталог враз із адресою крамниці "Арка-Захід", яка заряджує нашими книжками та де можна їх замовити. Хто й як це робив би, Вам краще знати. Бачили ми минулого року, що хтось приватно розпродавав різні видання -- може б просити, щоб до них долучив і книжки для дітей? Дохід із розпродажу може йти на користь оселі, чи якого іншого добродійного проекту. А й решта доходу йде на посилки книжок дітям в Україні та далеко далі на Схід, аж до Владивостоку. Не для своєї ж користі працюємо!

Якби Вам було це догідно, можемо скористати з нагоди таборів та колись, за домовленням, дати таборовикам коротку гутірку про книжку та її вартість.

Знаючи про велику, жертвенну та успішну дотеперішню Вашу працю для вдержання й поширення нашої культури, віримо, що схочете поширити цю працю і в тому напрямі.

Із бажанням Вам всього добра та успішного переведення таборів.

За УПЛДМ:

Антоніна Горохович, голова
Л. Храплива-Щур, секретар

N. - J. SPIVAK LTD.

1158 Wonderland Road

LONDON, ONTARIO

N6L 1A6

(PRE-MIX CONCRETE)

ЗАСНОВАНО КАТЕДРУ УКРАЇНІСТИКИ В ОТТАВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В 1993 р. в Оттавському Університеті засновано Катедру Україністики. Катедра перебуває під юрисдикцією Школи Вищих Студій і Досліджень Оттавського Університету, а патронує її Високодостоїнний Рамон Джон Гнатишин, Генерал-губернатор Канади. Увага Катедри зосереджена на українознавчій студії, дослідженнях і виданнях наукових праць в галузях гуманістики та суспільних наук.

Катедру засновано завдяки діючим від вісімдесятих років фондам українських студій при Оттавському Університеті інженера Антіна і доктора Надії Івахнюк та професора Константина Біди. Закладовий капітал Катедри на сьогодні зріс до 750,000 доларів і буде постійно поповнюватись новими вкладками.

Катедрою керує покликана Оттавським Університетом Дорада Рада, в склад якої на тепер входять: д-р Ніколь Бежен Гайк, декан Школи Вищих Студій і Досліджень (співголова); д-р Кар-

лос Базан, декан факультету Гуманістики; д-р Ганрі Едвардс, декан факультету Суспільних наук; д-р Теофіль Іван Кіс, професор політичних наук (співголова); д-р Ірина Макарик, професор англістики; д-р Роман Веретельник, професор славістики.

На перехідний час, доки Катедра не буде цілком фінансово забезпечена, і доки не буде покликаний її постійний (на ротацийній базі) керівник, керівництво Катедри підготовляє тимчасову програму діяльності. Свою діяльність Катедра розпочне низкою публічних викладів, організуватиме симпозіуми й конференції та розгорне видання наукових праць. Плянється також нав'язати співпрацю між Катедрою і науковцями україністики України.

Адреса для довідок:

Chair of Ukrainian Studies
c/o School of Graduate
Studies and Research
115 Seraphin Marion
Ottawa, Ontario K1N 6N5
FAX: (613) 564-5952

Бл.п. Дмитро Співак.

В ОДИНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ

Вже минуло одинадцять болючих літ, як упокоївся наш дорогий син Дмитро -- батько двох синів Дмитрика і Михайлика. Він відійшов у вічність 30-го січня 1983 р. У його світлу пам'ять складаємо 200 дол. на журнал "Молода Україна".

Вічна йому пам'ять!

Батьки Ольга і Микола Співак

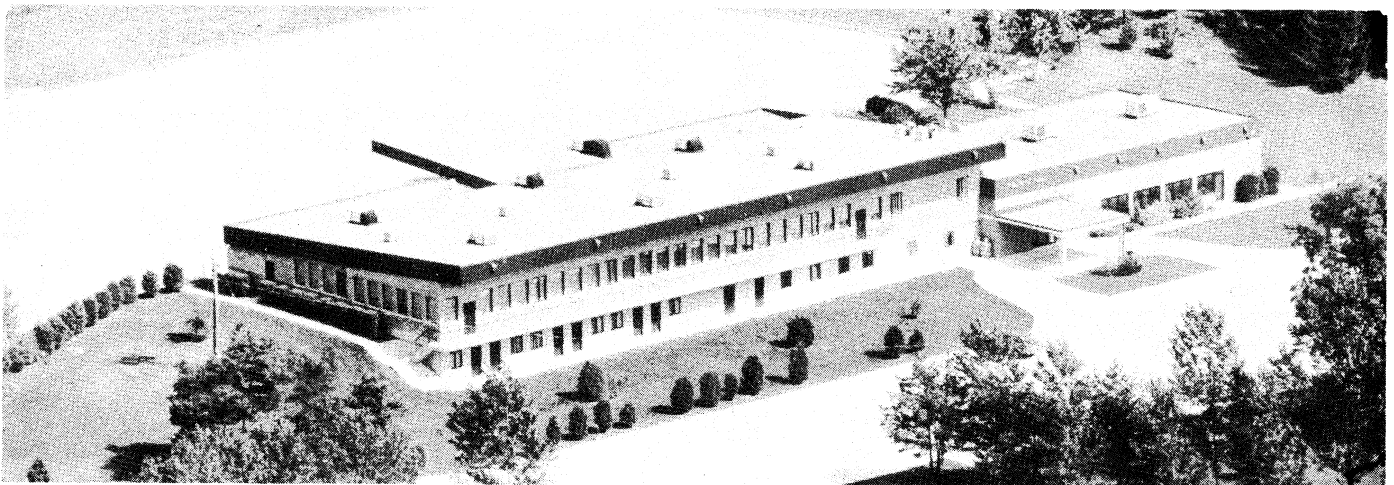

"UKRAINA" VACATION RESORT INC. "УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Resort:

R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 659-2963

О.Х.

ЧАС ПОКИНУТИ КУРИТИ!

Онтарійський Провінційний Уряд, через своє Міністерство Охорони Здоров'я, веде кампанію проти куріння тютюну, зокрема проти куріння цигарок. Ще в 1950-их роках у канадській і світовій пресі часто з'являлися суперечливі погляди щодо куріння. Тоді існувало два табори: лікарі, вчені та державні охоронці здоров'я доводили, що куріння цигарок -- шкідливе, спричинює хворобу рака та багато інших захворювань, а другий табір -- псевдо-науковці, шарлатани, за гроші, доводили на сторінках преси, що наука ще не підтвердила тієї істини, мовляв, куріть на здоров'я, а ми будемо рахувати ваші гроші, витрачені на цигарки. Під сучасну пору вже немає таких сміливців, бо тепер вже всі знають, усвідомлюють, або й відчують, яку шкоду спричинює палення тютюну, у вигляді цигарок, сигар, або в люльці.

І не зважаючи на це усвідомлення, сьогодні в Канаді є шість мільйонів курців, з яких 35 тисяч щороку передчасно помирає, саме від куріння тютюну. Здебільша дослідники підкреслюють шкідливість цигарок, але фактом є й те, що всі види тютюнових виробів для палення, як сигари та тютюн для люльки -- збільшують ризик для курця захворіти і передчасно померти.

Сумна це тема, і не легко про неї говорити. Хотілося б розповідати про гарні і радісні події, про театр, музику, мистецтво, про спорт, про успіхи молоді в Канаді, про людей праці і творчості. Палення цигарок і надалі залишається болючим і тяжким тягарем суспільства. Тільки уявити -- у Канаді щороку 35 тисяч зайвих похоронів, а з того ріки сліз, і багато горя.

На прохання проти куріння вийшли федеральний, провінційні та муніципальні уряди в Канаді, а крім того їм ще допомагають різні добродійні товариства, установи, фундації, наукові інституції й університети.

На перший погляд здавалося б, що маючи легіон по боці охорони здоров'я людини, можна легко досягнути перемоги над ворогом, але дійсність показує щось інше: якраз тепер десь 25 до 30-ти відсотків учнів у початкових і середніх школах у провінції Онтаріо -- курять цигарки.

Якщо всі рівні урядів, школи, університети і різні добродійні товариства -- разом взяті, не змогли дати ради з курінням, обов'язково слід нав'язати діалог між батьками і дітьми. Це теж не легка справа, бо діти слухають більше своїх вуличних зверхників, ніж рідних тата або маму. Слабнуть родинні зв'язки. Батьки безпорадно дивляться на своїх дочок і синів, які курять, часом ховаючись, а часом і ні. А тому батьки і діти, без огляду на те, чи вони курять, чи ні -- повинні знаходити час на спільне обговорення таких проблем, як куріння тютюну, вживання алкоголю та наркотиків, щоб запобігти лихові.

Справа в тому, що більшість курців починають цю шкідливу звичку в ранньому дитинстві. На підставі статистичних даних доведено, що дуже мало хто

починає палити у двадцятирічному віці, тобто тоді, коли людина вже починає думати, і вважається дорослою. А ті, що почали палити в дитинстві, після декількох років усвідомлюють шкідливість цигарок, проте не всі вони можуть покинути тому, що їм видається не під силу перемогти погану звичку.

Крім курців, поряд з ними страждають і ті, що не курять, вдихаючи тютюновий дим, особливо діти курців. Такі діти приречені на страдницький шлях не землі. Діти курців, як правило, від тютюнового диму часто хворіють, слабо розвиваються фізично, і відстають у школі в навчанні. Цигарковий дим складається із чотирьох тисяч шкідливих речовин, із яких 60 речовин спричинюють хворобу рака. Деякі експерти вважають, що цигарковий дим робить ще більшу шкоду тим, що самі не курять (наприклад, діти курців у домашніх обставинах), а лише поневолі вдихають дим-отруту ("second-hand smoking"). Як можуть батьки говорити, що вони люблять своїх дітей, і водночас курити дома у їхній присутності?

Навіть державні установи виявляють більшу любов до своїх працівників, ніж такі батьки-курці до своїх дітей, бо державні установи заборонили курити у всіх своїх будинках і приміщеннях.

Жувальний та нюхальний тютюни не роблять такої великої шкоди на здоров'я людини, як цигарковий дим, чи взагалі, дим від спалення тютюну -- але шкоди не роблять тільки постороннім людям -- а ті, що споживають, роблять шкоду собі. До речі, ті, що жують -- плюють даліше верблюдів, а ті, що нюхають -- чхають так, що аж у горах луна йде.

Онтарійський провінційний уряд, через Онтарійське Міністерство Охорони Здоров'я, на свою анти-тютюнову кампанію що-року витрачає 15 мільйонів доларів, і як кожне міністерство, робить п'ятирічні, чи навіть десятирічні плани. І так, 1995 року у провінції Онтаріо у всіх школах, підприємствах, фабриках, заводах та всіх інших місцях праці, як також у публічних місцях буде заборонено палити; наступного року буде теж заборонено продавати тютюнові вибори малолітнім, хоч і тепер продавці платять великий штраф, якщо їх спіймають на гарячому.

А двох-тисячного року в Онтаріо зменшать продаж тютюнових виробів на 50%. Кількість курців усіх категорій теж буде зменшена: серед малолітніх до 10%, серед чоловіків і жінок до 15%, та зовсім буде еліміноване куріння серед вагітних жінок. Ось такі плани, та багато інших, має Онтарійське Міністерство Охорони Здоров'я. Очевидно, всі інші уряди в Канаді теж мають свої плани щодо зменшення та елімінації куріння.

Та біда в тому, що урядові плани виконуються лише на якийсь відсоток, яким задовольняються урядові чиновники. А діти й далі курять. Бо фабрики тютюнових виробів, з необмеженими фінансами на

рекламу, мають свої плани на виробництво цигарок -- і ці плани відрізняються від урядових планів.

Для того, щоб зменшити куріння, провінційні і федеральні уряди накладають високі податки на тютюнові вироби, вважаючи, що буде менше охочих пихкати цигарками, якщо вони коштуватимуть багато більше.

Ця ситуація високих цін на тютюнові вибори дала поштовх до діяльності конробандистів, від яких тепер у Канаді цигарки можна купити значно дешевше, ніж у крамниці, десь майже на половину дешевше.

І якраз тепер, у січні 1994 року, між федеральним і провінційним урядами ведуться переговори щодо боротьби з контрабандою. Федеральний уряд має намір знизити податки на цигарки, що в свою чергу збільшить ряди курців.

Нижча ціна збільшить попит -- перший закон економіки. Отже, зачароване коло, найкращий вихід із якого полягає в тому, щоб зовсім покинути курити, і стати вільною людиною, та дихати не отрутою, а чистим повітрям. А це означає, що покинувши курити, жертва почне поліпшувати своє здоров'я відразу після останньої цигарки. Кожна людина, яка бажає покинути -- може покинути!

А це вже добра новина. Якщо хтось не зможе покинути самотужки і виявити свою силу волі, тоді слід зголоситися до міністерства охорони здоров'я, і допомогу отримає -- конкретну пораду, інформацію та навіть заохочення.

Передруковано з дозволу Канадського Міжнародного Радіо

Леонід ТЕРЕХОВИЧ

* * *

*Скінчиться все в обшарпанім хліві,
де ще стоїть моє стареньке ліжко,
і виявиться, що були праві
всі ті, кого не підпускав я й близько.*

*Хай був колись і молодий, і здібний, --
минулому немає вороття...*

*Якщо життю я зовсім непотрібний,
то чи ж потрібне і мені життя?*

23.10.90 р.

* * *

*Коли помру -- це буде скоро, --
хай пам'ять в забуття не лине...
Можливо, хтось нап'ється з горя,
а хтось, можливо, смачно сплуне...*

*Чи пам'ятку якусь поставлять,
чи потанцюють на могилі, --
нехай знеславлять чи ославлять
ненависні мої та милі...*

*Чи викличу сльозу дівочу,
чи матюкне ровесник гидко, --
по смерті одного лиш хочу:
аби не позабули швидко.*

27.07.92 р.

225-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Шановні друзі!

У вересні 1994 року вся Україна святкуватиме 225-літній ювілей народження свого славного сина Івана Котляревського.

На межі століть, на крутому історичному зламі, він перший пішов тим шляхом, що єдиний тільки й веде наш народ до всебічного розквіту і добробуту, перший звернувся до глибин народного буття, підняв живу квітку народної мови і "музицьке наріччя" вивів до високостей мови літературної, започаткував демократичний струмінь у красному письменстві.

За весь свій вік він написав маленьку книжечку творів і зробив діло незрівняне своїми результатами -- став на чолі відродження цілої нації. З його творами українська література і культура вийшла на загальноєвропейську стежку.

З метою гідного пошанування пам'яті славетного полтавця, якому Тарас Шевченко надав високий титул "батька української літератури", засновано при Полтавському обласному відділенні Українського фонду культури фонд Івана Петровича Котляревського, кошти якого будуть використані на реекспозицію музею І.П. Котляревського, згідно нових вимог, реставрацію речей, меблів, стародруків, на здійснення капітального ремонту Садби письменника, для проведення наукових конференцій, присвячених творчій спадщині митця, на проведення ювілейних урочистостей з нагоди 225-ої річниці з дня народження великого сина України.

Для того, щоб ці плани стали реальністю, щоб ювілей першого українського народного поета дійсно став великою культурною подією, святом єднання усіх свідомих сил нашого народу, потрібні значні кошти.

Згадаємо, як 90 літ тому поставили у Полтаві пам'ятник І.П. Котляревському -- перший пам'ятник українському поету, збудований до останньої копійки на народні пожертви.

Відгукнімося ж і ми!

Усіх, хто бажає допомогти цій добродійній справі, просимо перераховувати гроші на розрахунковий рахунок № 000702102 в Укрсоцбанку м. Полтави МФО 331014 Полтавське обласне відділення Українського фонду культури, Фонд І.П. Котляревського.

*Директор Полтавського державного
літературно-меморіального музею І.П. Котляревського
-- П.Є. Ніколаєв*

**ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ І ЧИТАЙТЕ
УКРАЇНСЬКУ ПРЕСУ!**

ПОДЯКА-ВІТАННЯ ЗЕМЛЯКАМ-УКРАЇНЦЯМ

за допомогу селу Ладижинці (див. "МУ", ч. 421)

* * *

Від Виховників та Колективу
Ладижинської школи-інтернату
Веселий настрій у дітей,
Чути щебетання.
З далекої України
Шлемо Вам вітання.

Дорогий наш доктор Лисик Юрій і пані Оріся!

За доброту Вашу і поміч нам
Ми низько, низько до землі
Щиро клянаємось Вам.

І Вам, пане Вікторе*,
За Вашу турботу
Уклін наш низький.

І всім українцям,
Що далеко від нас,
Земля-матінка шле вітання
У такий нелегкий час.

Ми вірим, що прийде час,
Коли Україна всміхнеться
І прийме в обійми всіх нас.

Ми всі Вам бажаєм
Щастя, удачі без ліку
Міцного здоров'я
І довгого, довгого віку!

* Роєнко

* * *

Шановні сім'я Лисиків, пане Юрію та пані Орісе!
Щиро дякуємо Вам особисто і в Вашій особі всім
дорогим нашим братам і сестрам за тепле відношення
до своїх братів на Україні, за Ваші чуйні серця, за те,
з якою турботою Ви відгукнулися на наш біль.

Наш народ переживає економічну кризу і Ваша
допомога стала нам підтримкою.

Педагогічний і учнівський колективи Ладижин-
ської загальноосвітньої школи I-III ступенів бажає
Вам міцного здоров'я, радості і хай ніколи не згасає
енергія, яка дана Вам Богом.

Директор школи -- Просянюк Л.Д.
Голова профкому -- Сісецька Л.Г.

* * *

Любі друзі!

Дякуємо за Вашу теплу й чуйну в цей важкий для
нашої Батьківщини час, турботу про нас. Хоча Ви нам
невідомі, зате стали нашими друзями. Живете Ви в
далекій Канаді, але Ви з нами однієї плоті й крові. Ми
хотіли б отримати листа від наших ровесників. Віта-
ємо Вас хлібом і сіллю та бажаємо Вам усього най-
кращого. Не забувайте нас, згадуйте звичай народу.

Щиро дякуємо Вам. З ніжною любов'ю Ваші друзі

8-А клас

Ладижинська Середня Школа

* * *

Любим друзям!

Любі друзі, Вас вітаю,
Неба чистого бажаю.
Щоб світилося натхненням,
В Вашім серці, в Вашім ймені.

Та згадайте і Ви нас,
В добрий день і в добрий час.
Хай зникне між нами незгода,
Та завжди панує лиш згода.

Щастя є у нас доволі,
Є щаслива й мужня доля.
Ми, Вас друзі, дуже любимо,
Плекаєм надію і ніжно голубимо.

Тихо, ніжно Вас згадаю,
Думкою посеред гаю.
І долину, і долину,
На кохану Україну.

Гандзюк Катерина, 12 років, 6-А клас
9 квітня 1993 р.

* * *

Любий друже! (Юний читачу!)

Ти зі своїми батьками в цей складний час для
нашої країни, дуже допоміг нам. Красно дякую тобі.

Я хотіла би дізнатися більше про тебе та твою
сім'ю. Я вчуся в 6 класі. Також вчусь в музичній школі.
Люблю вишивати, читати, співати, грати на акордіоні,
писати вірші та твори.

Любий друже! Якщо хочеш зі мною дружити --
надсилай свої листи. Моя адреса:

258940 Україна
Черкаська обл., Уманський р-н, с. Ладижинка
Гандзюк Катерині

Леонід ТЕРЕХОВИЧ

ЗА ГРИБАМИ

Під себе будні загрибали,
та древній потяг напосів, --
я виринаюсь за грибами
в святкову музику лісів.
Мені назустріч мелодійно
іде-гуде зелений шум,
і я душею молодію,
звільнившись від буденних дум.
Уже, напевно, не одвикну,
до лісу всім єством присох:
тут зачайлося одвіку
переосмислення епох.
Щоб вічність уловить антенно,
й незгасний запал ще горів,
веде стежина сьогоденна
ген до первісних чагарів.
Перед красою лісовою
на дух прапращурів молюсь
і вилупатою совою
в людську минувщину дивлюсь...

Президенту Генерального Госпітала м. Ошава Давиду Гюму

Шановний Президент!

Дозвольте висловити Вам і всім вашим колегам щиро подяку за Ваш лист і медичну допомогу, яку надіслано до нашої лікарні.

Мої колеги і я розуміємо, що Ви це зробили від щирого серця для нашої молоді держави, для нашого сільського населення, для нас, медичних працівників.

Коли ми дізнались, завдяки д-ру Лисику, що до нас прибуде допомога від Генерального Госпітала, то були дуже схвильовані.

Населення околиці, яку ми забезпечуємо, було дуже зацікавлене і з нетерпінням всі чекали вантаж.

Д-р Лисик, пані Оріся та пан Роєнко з честю виконали свою місію.

Медичне обладнання та інші речі ми отримали з їх рук.

На протязі трьох днів пан Лисик ознайомив всіх наших лікарів (а у нас працює 11 лікарів), з роботою моніторів, наркозним апаратом, центрофугою, електроножем. На сьогоднішній день ми вже можемо працювати з ними. Частина апаратури нам знайома в роботі, вона подібна з нашою вітчизняною апаратурою.

Ми розуміємо, і ви також, що на даному етапі розвитку нашої держави, у нас не вистачає коштів для придбання більш досконалої медичної апаратури та медичних інструментів.

Наша рідна ненька Україна постраждала від аварії на Чорнобильській АС. Це є біда не тільки наша. Ми дуже вдячні Вам за те, що Ви поділяєте наш біль і, як можете, допомагаєте нам. Також висловлюємо щиро подяку всім громадянам вашої околиці за дарунки.

Наша Україна -- ще дуже молода держава, тільки налагоджує зв'язки з медичними фірмами заходу, а наша промисловість не в спроможності нас забезпечити ліками. Тому у нас великий дефіцит ліків, медичного обладнання, діагностичної апаратури.

Багато за останній час займає проблема безпліддя, яке зростає серед молодих людей. Нам потрібні мікрохірургічні інструменти, лапароскопи, ультразвукова діагностична апаратура, лабораторна апаратура. Такого обладнання не вистачає, а то й зовсім немає.

Також є проблеми і в стоматології. Багато карієсу у дітей, труднощі в протезуванні керамікою.

Д-р Лисик ознайомився з даною проблемою і зможе Вам більше детальніше про це розповісти.

Залишається ще висока дитяча смертність. Діти вмирають не від того, що ми не вміємо лікувати, ні. Недостатньо апаратури для виведення з термінових станів, недостатньо ліків, низька санітарна освіта серед населення. Це є наші проблеми. І я впевнений, що нам, медичним працівникам, вдасться подолати і це.

В зв'язку з Чорнобильською катастрофою появляється багато анемії, захворювань щитовидної залози, зростає захворюваність злویкісними пухлинами.

У нас обов'язкові щорічні медичні огляди населення, але ми їх проводимо без діагностичних комп'ю-

терних машин. Така апаратура є лише у великих містах.

Наші лікарі обов'язково через кожні 5 років проходять курсову перепідготовку по підвищенню кваліфікації фаху у великих клініках, де є діагностична апаратура, як вітчизняна, так і зарубіжна. А на практиці свої знання примінити не можуть, через відсутність такої апаратури в нашій лікарні.

Рентгендіагностика виразкової хвороби шлунку, дванадцятипечної кишки у нас на належному рівні, але це шкідливо для людини. Візуально ж немає чим дивитись хворих. Гастроскопія, колоноскопія є в містах. Але не кожен хворий має змогу поїхати до міста.

Шановний д-р Гюм! Я щиро вдячний д-ру Лисику за те, що він дав мені змогу познайомитись з Вами, я вірю в Вашу щирість, тому мені захотілось бути відвертим, поділитись з своїми думками, розповісти про наші проблеми.

Я працюю головним лікарем 20 років. У мене є досвід роботи як лікарем-акушером-гінекологом, так і адміністратором. Я надіюсь, що ми налаavimo контакт по передачі досвіду в роботі, по організації охорони здоров'я населення наших околиць.

Ще раз хочу висловити щиро подяку від всього нашого населення, яке обслуговує наша дільнична лікарня.

Щиро дякуємо Вам, вашій сім'ї, вашим колегам, невтомним нашим друзям д-ру Лисику, його дружині Орісі, пану Віктору Роєнку за добрі діла.

З повагою

Головний лікар Ладизинської дільничної лікарні

Гура Микола Іванович

11 квітня 1993 р.

Наша адреса:

258940 Україна
Черкаська область
Уманський р-н
с. Ладизинка
дільнична лікарня
Головному лікарю.

Леонід ТЕРЕХОВИЧ

* * *

*Шануймося, люди, бо ми того варті,
щоб душі зігріла повага незла,
щоб совість незрадно стояла на варті,
і щемна надія розраду несла.*

*Нам треба свідомо ставати на муку,
порвуть по живому, щоб вийти з п'їтьми...
Лише б не забути святої науки --
в нелюдських умовах зостатись людьми.*

31.12.91 р.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

27 березня 1992 року

Доброго дня Вам, вельмишановний пане редакторе!

Оце прочитав Вашу адресу в журналі "Молода Україна" та й насмілювався потурбувати.

Я написав понад 100 віршів та пісень, друкувався в республіканській періодиці. Може, кому мої твори сподобаються.

Працюю викладачем математики. Маю вчену ступінь -- кандидат фізматнаук, Член ВТ "Просвіта" ім. Т.Г. Шевченка. Мені 35 років. Українець.

Хотів би листуватись із українцями Канади. Буду щасливий одержати якусь листівку чи газету чи журнал.

Дякую за увагу. Зичу здоров'я, успіхів, гумору, надії, оптимізму.

Зі щирою повагою і симпатією

Рибачок А.В.

261604 Україна
Житомирська область
Чуднівський район
село Тютюнники

Шановні панове, колеги!

Спасибі, що надсилаєте свій журнал. Я його перечитую, а потім передаю до Чернігівського педагогічного інституту.

Спасибі, що надрукували "Біди малої преси України". На жаль, ця замітка актуальна й понині. Все рідше подає свій голос "Громада" -- тисне економічна криза. Та ось вже рік я боровся з чиновниками за виділення частоти для своєї радіостанції (приватної) локального мовлення. І таки добився. Сподіваюсь, що навесні 1994 р. вона з'явиться в ефірі. Майже вся апаратура зроблена власноруч. Таким чином не змовкне слово "Громади". Обов'язково започаткую програму огляду зарубіжних видань. Тож дізнається наш загал і про існування "Молодої України".

Надсилаю книжечку нашого поета страдницької долі Леоніда Тереховича. Було б добре, аби на шпальтах "МУ" з'явилась про нього розповідь з віршами. Текст можна взяти з передмови. А в кінці можете подати адресу газети "Громада" з повідомленням, що вона розсилає цю книжку всім, хто виявить бажання її мати і звернеться до редакції.

Хай помагає вам Бог! Всього найкращого!

В. Москаленко, 29.10.1993 р.

Шановні панове, колеги!

Спасибі за надісланий журнал. Він мені сподобався хоча б тому, що в ньому багато матеріалів про життя молоді в діаспорі. В інших виданнях багато пишеться про Україну, тобто про те, що найбільше цікавить зарубіжних українців. А читачів в Україні більше інтересує життя діаспори, бож своє їм добре відомо. На жаль, "Громада", ось вже другий місяць не видається через брак коштів. Якщо вдасться від-

новити видання газети (а я в це вірю), то дещо передрукую з журналу "Молода Україна".

А поки що надсилаю для друкування в "МУ" матеріал про поки що маловідомого поета-мученика з Чернігівщини Л. Тереховича. Вірші відберіть для публікації на свій розсуд. А якщо поет сподобається і зацікавить, то я зможу вислати або передати якусь кількість примірників збірки для розповсюдження в Канаді. Але про це Вам треба мені повідомити листом.

На все добре!

Редактор газети "Громада" -- В. Москаленко

Ваші журнали "Молода Україна" по школах читають і пишуть про них навіть в газеті. Поміщують вірші письменників, листи до редакції, як вшановують пам'ять наших видатних людей. Приходять брати і в інші школи, не тільки де Наталка учиться. За це щиро дякуємо вам і всій громаді "Молодої України".

М. Богодухів, Харківська область

До редкції журналу "Молода Україна"

28 серпня 1993 року, Полтава

Шановна редакціє!

Щиро дякуємо за журнал "Молода Україна", який Ви регулярно надсилаєте на адресу нашого Товариства "Просвіта". Ми з увагою перечитуємо кожне число журналу, знаходимо багато корисної для нас інформації. Надсилаємо вам інформацію про роботу нашого Товариства.

З повагою

голова Полтавського Товариства "Просвіта"

-- Микола Кульчинський

відповідальний секретар -- Ганна Киященко

Доброго дня!

Цього листа пише Вам студент Сумського державного педагогічного інституту імені А.С. Макаренка Руслан Дейниченко. Звертаюся я до Вас в такій справі: Довгий час я вивчав англійську мову в школі, по закінченні якої я отримав срібну медаль. Мріючи стати вчителем, я вступив до педагогічного інституту. Являюся членом студентської громади. Всі ці роки я вчився на відмінно. В цьому році я закінчив своє навчання з англійської мови і отримав диплом на викладання англійської мови в школах. Звичайно, я розумію англійську мову, читаю, перекладаю, розмовляю нею, маю певні навички викладання, але, на жаль, я ніколи не мав нагоди чути правильну вимову, бо англійська, яку нам викладали в вузі, далека від сучасного стану англійської мови в світі. Тому, як я думаю, щоб в майбутньому я міг викладати сучасну англійську мову на більш високому рівні, було б корисно пройти стажування в одному з вищих навчальних закладів в англійській країні. Я був би дуже вдячний, якщо Ваша шановна установа змогла

б мені в цьому посприяти. Нижче подаю короткі дані про себе.

З повагою

Р. Дейниченко, 7-го травня 1993 року

Повне ім'я: Дейниченко Руслан Андрійович

Дата народження: 31 січня 1972 року

Місце народження: м. Суми

Домашня адреса: 244030 Україна, м. Суми, вул.

Пролетарська 68/43

Телефон: (0542) 27-41-10

Освіта: СДПІ ім. А.С. Макаренка

Сімейний стан: неодружений

* * *

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В. ВЕРНАДСЬКОГО

252650 Київ-34, проспект 40-річчя Жовтня, 3

тел.: 265-81-04 факс: 264-33-98

телекс: 132444 "БУНТ"

E-mail (Internet): CSL@CLIB.KIEV.UA

Високоповажані,

Звертаємося до Вас із проханням надіслати Центральній науковій бібліотеці ім. В.І. Вернадського АН України списки наявної у Вас літератури українською мовою як за останні, так і за всі попередні роки. У нашій бібліотеці у вересні 1991 р. відкрився зал зарубіжної українки, у якому розпочато збирання літератури, виданої поза межами України, українською мовою, українських авторів, праці про Україну та українців різними мовами.

Якщо б у Вас була можливість запропонувати нам якісь книги, брошури чи часописи, будь-які матеріали, корисні для українознавців, були б Вам дуже вдячні.

Найбільше нас цікавлять праці з історії України, літературознавства, мовознавства, з історії культури, мистецтва, музики, економіки, політико-соціологічні та філософські дослідження, а також спогади й фактографічні матеріали.

Особливо потрібні нам довідкові, енциклопедичні, бібліографічні праці, матеріал про українознавчі дослідницькі центри, як і вчених, дослідників, науковців-україністів, відомих діячів діаспори (вони можуть бути й іншими мовами).

Наперед вдячні Вам за допомогу.

*Директор Центральної наукової бібліотеки
член-кореспондент АН України -- О. Онідшенко*

P.S. Дуже просимо усіх, хто зможе нам хоч і чимось допомогти, повідомляти свої прізвища, імена, місце праці чи вид занять. Ці дані потрібні нам для картотеки українознавців діаспори та картотеки дарунків, започаткованих у нашому залі.

* * *

До Редакції ж. "Молода Україна"

Щиро вітаю Редакційну Колегію, зокрема Вельмишановну Пані Валентину Родак, із Новим Роком та бажаю нашому славному журналові нових успіхів на Україні та на чужині!

За останні два роки журнал "Молода Україна" мав великі успіхи, бо поширив співробітництво з автора-

ми на Україні, налагодив тісніші зв'язки з Рідною Україною і став не тільки канадським журналом, а й всеукраїнським органом української демократичної молоді. В цьому заслуга Високошановної Пані Валентини Родак.

Щиро бажаю нових успіхів Вашому журналові!

З глибокою пошаною, Ваш *Петро Одарченко*

* * *

Шановний Пане Леоніде!

Вітаємо з Новим Роком та Різдвом Христовим!

Шлемо сердечний привіт, зичимо щастя, здоров'я та многих літ! Добрий вечір, добра година, щоб в Україні добре родило!

*Редакція й Адміністрація "Зорі Полтавщини"
Полтава, Україна*

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ

У Торонто 6-го листопада 1993 року на Шостім Світовім Конгресі Українців, відбулися збори Спортивної Комісії Світового Конгресу Українців. Комісія була покликана на прохання міністра спорту і молоді України Валерія Борзова, голови Національного Олімпійського Комітету України. В нарадах взяли участь 33 представники США, Канади, Європи і Австралії. Головою Комісії вибрано Всеволода Соколика з Торонто. США репрезентувала Лариса Барабаш-Темпл.

Завдання комісії -- організувати всебічну допомогу НОК України для уможливлення участі спортсменів України в зимових Олімпійських Іграх у Ліллігаммері в Норвегії 12-27 лютого 1994 року. Вперше в історії Олімпійських ігор спортсменів України будуть змагатися під прапором незалежної української держави.

21-го січня 1994 року на оселі "Київ", в українському осередку культури Національний Олімпійський Комітет України на Канаду, на чолі з головою Станиславом Габою, влаштував зустріч торонтського громадянства з Валерієм Борзовим. Мета зустрічі -- скріпити підтримку для української дружини, провідними членами якої є Оксана Баюл і Віктор Петренко, і познайомити діаспору з українським спортом.

Валерій Борзов народився 1949 року в місті Самборі, Львівської області. Він закінчив Київський Державний Інститут фізкультури і там же захистив дисертацію на ступінь кандидата наук. 1990 року став президентом Національного Олімпійського Комітету України а рік пізніше міністром молоді і спорту.

На 20-их Олімпійських іграх у Мюнхені, 1972 року, Валерій Борзов виграв дві золоті медалі, одну срібну і дві бронзові. Тоді він став світовим чемпіоном у спринті (біг) на 100 і 200 метрів. Коли журналісти запитали його -- "хто він" -- він заявив, що він українець.

Редакція

Св.п. СЕМЕН РОДАК (1906-1993)

У Торонто, 17-го грудня 1993 року упокоївся на 88-му році життя св.п. Семен Родак. Помер він у своєму домі на удар серця, чекаючи на сніданок, який готувала йому дружина Марія. Не легко було їй доглядати хворого чоловіка останні три роки, бо Марії Родак 87 років.

В похоронній заведенні Кардинала 21-го грудня настоятелі катедри св. Володимира протопресв. Петро Бублик і прот. Богдан Сенцьо відправили панахиду за спокій душі св.п. Семена Родака з участю рідних покійного, та друзів і знайомих. Молившись співав катедральний хор зі своїм диригентом Нестором Олійником. Заупокійну службу і чин похорону відслужили згадані отці при співучасті чоловічого хору катедри св. Володимира. Поховали покійного на українському цвинтарі св. Володимира в Оквил біля Торонто. Замість квітів на свіжу могилу св.п. Семена Родака присутні склали пожертви на Катедрі св. Володимира, на Осередок культури, на ОДУМ-івську радіограму і журнал "Молода Україна".

На тризні, яка відбулася в залі осередку культури ім. св. Володимира, співчуття родині склали друзі й близькі земляки. Від імени родини син Петро подякував присутнім, що провели покійного в останню дорогу. Він також склав подяку отцям-настоятелям, хористам і диригентові, господареві поминального обіду Леонідові Ліщині та всім, хто висловив співчуття з приводу втрати чоловіка, батька, діда. Син Петро додав, що він вдячний батькові за опіку, за виховання, за те, що дав йому змогу закінчити вищу освіту (університет), за фінансову допомогу і за його велику і щирю любов до внуків Тараса й Оксани.

Народився св.п. Семен Родак 21-го липня 1906 року в селі Застав'ї, на Поліссі, в сім'ї хлібороба. Дитячі роки провів, працюючи на господарстві. 1925 року, після одного року науки в одного з кращих кравців м. Хомськ він здобув досить практичного знання, щоб відкрити кравецьку майстерню в себе в хаті. Він став найкращим кравцем в с. Застав'ї. У 1944 році був змушений залишити рідне село і виїхати разом з родиною свого брата Івана в Німеччину. У місті Страсбурзі родина працювала на складах збіжжя і різних товарів. За деякий час дружину Марію забрали на іншу роботу, а Семен залишився з сином Петром в Страсбургу.

Після закінчення війни у 1945 році св.п. Семена Родака зі сином перевозили декілька разів в різні табори, а в таборі в м. Марселі заставили чекати на корабель, який мав завезти їх в Одесу. І тут сталося чудо! Через пресу, покійний віднайшов свою дружи-

ну, але знаючи, що їм не буде дозволено повернутись у рідне село, втекли в Німеччину, в польський табір, а потім переїхали в український в м. Мангайм. При кінці 1947 року покійний прочитав оголошення, що Канада потребує кравців. Немаючи великої надії, що його з родиною візьмуть, все ж таки записався (це були часи, коли родини, які мали рідних за океаном, виїжджали з Німеччини, а родина покійного не мала жодної рідні ні в Канаді ні в США). Доля змилосердилася, і 6-го січня 1948 року з порту Бремен Гавен, родина Семена Родака виїхала в Канаду. До Торонто Семен Родак з родиною приїхав 19-го січня (на саме свято Богоявлення) того ж року.

У глибокому смутку залишив св.п. Семен Родак дружину Марію, сина Петра, невістку Валентину, внуків Тараса й Оксану, племінників і племінниць з родинами на Поліссі.

Нехай канадська земля буде йому легкою.

Вічна йому пам'ять!

Родині св.п. Семена Родака, дружині й синові Петрові з родиною висловлюємо найсердечніші співчуття. Вічна пам'ять Семенові Родаку!

Редакція й адміністрація
журнала "Молода Україна"

Висловлюємо співчуття
пані Катерині Щербань
з приводу втрати синів Віктора та Анатолія.

**ДОРОГА ПАНІ ЩЕРБАНЬ!
НА ВАШУ ДОЛЮ ВИПАЛО
ТЯЖКЕ ВИПРОБУВАННЯ
МАТЕРІ СТРАДНИЦІ.**

**НЕХАЙ ГОСПОДЬ БОГ
ДОПОМОЖЕ ВАМ
ВИТРИМАТИ ТЯЖКЕ ГОРЕ,
А СИНАМ ВІКТОРУ Й АНАТОЛІЮ
ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!**

Нехай канадська земля буде їм легкою!

**ОДУМ, ТОП, РЕДАКЦІЯ Й
АДМІНІСТРАЦІЯ "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"**

О. Х.

“УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА В ДВАДЦЯТОМУ СТОЛІТТІ”

У Торонтському університеті вийшла друком книжка англійською мовою, під назвою: “Українська Література в Двадцятому Столітті”. Написав книжку професор Юрій Луцький.

В Українській Літературі Двадцятого Століття віддзеркалено всі головні прояви суспільно-громадського і політичного життя, про що й розповідає у своєму довіднику з української літератури професор-емерит Юрій Луцький, автор декількох літературознавчих книжок і багатьох статей на ту тему. Перові професора Луцького належать такі книжки англійською мовою: “Літературна Політика в Радянській Україні”, “Тоголь і Шевченко”, “Шевченко і його Критика” та інші. Крім того професор Луцький відомий також як перекладач літературознавчих книжок і статей з української англійською мовою. Він збагатив англійськомовний світ дуже цінною книжкою Павла Зайцева, під назвою “Життя Тараса Шевченка”.

У довіднику з української літератури професор Луцький звертає увагу читачів на те явище, що Україна у двадцятому столітті була здебільша поневолена, і незважаючи на репресії і переслідування, ця література вибилася на найвищий щабель у світі і стоїть нарівні з літературами інших державних народів.

У книзі автор розповідає про розвиток, жанри і стилі української літератури у нашому столітті, про її примусову ізоляцію та про майже цілковите замирання у тридцятих роках у Радянській Україні, і нарешті, довготривале її відродження після того. Причому, професор Луцький зараховує до української літератури всю літературну творчість українських поетів і письменників, без огляду на те, де вони проживали чи творили -- в Україні чи в діаспорі.

Свою книгу професор Луцький поділив на вісім розділів, в яких розповідає про окремі явища в українській літературі у цьому столітті. Назви розділів говорять самі за себе: “Модернізм на початку двадцятого століття”, “Невдала революція”, “Травма соціалістичного реалізму”, “Відлига”, “Від застою до перебудови”, “Західна Україна й Еміграція”, “Друга Еміграція й Діаспора”, а останній розділ він назвав “Ера Гласності”. Автор щиро признається, що він не має ані часу, ані енергії на те, щоб написати історію української літератури двадцятого століття. У своєму довіднику він лише поверхово знайомить читача із літературними напрямками та головними письменниками і їхніми важливішими творами на тлі цього століття.

Довідник української літератури двадцятого століття професора Луцького -- це цінна книжка для студентів літературознавства, які в ній знайдуть у стислій формі критичні статті на важливі явища в українській літературі нашого століття.

Варто нагадати, що минулого року у видавництві “Смолоскип” вийшла друком ще одна книжка професора Юрія Луцького, під назвою “Листування з Євгеном Сверстюком”.

Те листування почалося з того, що професор Луцький 1980 року, проживаючи в Торонто, де він тоді викладав літературу в місцевому університеті, відгукнувся на заклики у місцевій українській газеті і послав вітання з приводу дня народження Євгенові Сверстюку, який тоді перебував на засланні в Бурятській республіці. Незабаром прийшла подяка і відповідь від Євгена Сверстюка. Кореспонденти, таким чином, познайомилися. Можна сподіватися, що листування продовжується ще й дотепер, хоч книжка закінчується листами написаними минулого року. Листи відрізняються між собою -- як і почерки людини -- і віддзеркалюють внутрішній світ самого автора. Наприклад, листи професора Луцького -- стислі, точні і короткі, а листи Євгена Сверстюка значно довші, з нахилом до філософії, доповнені роздумами на мовні і літературні теми, а також його віршами та поемами. Разом ті листи творять одну цікаву читачку цілість, і віддзеркалюють нашу епоху й погляди двох інтелігентів, які проживали в різних політичних світах -- у тоталітарному та в демократичному.

Передруковано з дозволу Канадського Міжнародного Радіо

**ДОПОМАГАЙТЕ СЛОВОМ
І ДІЛОМ УТВЕРДИТИ
САМОСТІЙНІСТЬ УКРАЇНИ!**

ПРОХАННЯ ДОПОМОГИ

Середня школа No 200 знаходиться в Академмістечку міста Києва.

Навчаються в ній діти співробітників Академії Наук України та робітників заводів, що знаходяться біля школи. Школа існує з 1971 року. Мова навчання в ній завжди була українська. Починаючи з першого року існування педагогічний колектив школи боровся за впровадження в життя концепції української національної школи. Починаючи з 80-х років у школі викладається українознавство. Учні середньої школи No 200 брали активну участь у розбудові української самостійної держави. У школі працює театр “Слово”, що пропагує культуру українського народу, його духовне багатство.

Школа розрахована на 500 учнів, а зараз в ній навчається 1200. Учні погано забезпечені підручниками.

У школі введено навчання англійської мови з першого класу, проте підручників зовсім немає.

Дуже просимо допомогти в забезпеченні підручниками англійської мови, та дитячими книжечками з англійської мови.

Педагогічний комітет налічує 90 вчителів. Наша адреса: місто Київ - 142, вул. Семашко, 9, середня школа No 200. □

MOLODA UKRAINA

If not delivered please return to:
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

Ціна 2.50 дол.
в США і Канаді

відчиняйте

КОНТО СОВИ

Кредитова Спілка "СОЮЗ" радо пропонує Вам відчинити нове конто для дітей -- Конто Сови "Сімон". Це конто дасть можливість Вашим дітям навчитися ігровим шляхом управлінню грошми. Конто Сови призначене для дітей до 12 років і надає їм такі спеціальні зручності та послуги:

- * ощадну книжку сови Сімон
- * членську картку Конта Сови
- * величину уділів лише 10 доларів
- * щоденні проценти, виплачувані місячно
- * щомісячне заохочування, подарунки, конкурси
- * термінові вклади на суму лише 100 доларів
- * поквартальну виписку про ріст заощаджень

Наші адреси:

2265 Bloor Street West, Toronto	763-5575
406 Bathurst Street, Toronto	363-3994
31 Bloor Street East, Oshawa	432-2161
26 Eglinton Avenue West, Mississauga	568-9890

LENNOX

DEALER

SNIH

HEATING & COOLING LTD.
LONDON, ONTARIO

WALTER SNIH
President

Telephone
(519) 649-4964

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

Ігоря Лисика

The Solid Oak Co.

Kitchen Cabinets – finished – unfinished

Oak furniture

848 Simcoe St. South, Unit 2, Oshawa, Ont. L1H 4K8

Tel: 416 – 434-7204

Res: 576-9779

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

WEST ARKA

BOOK & GIFT STORE

ОЛЬГА І АНДРІЙ ЧОРНІІ

і син АНДРІЙ -- власники

- Книжки, журнали, газети, пластинки, машини до писання.
- Різьба, бандури, вишивки, полотна і нитки до вишивання.
- Обруси і полотна з українськими візорами в гуртовій і подрібній продажі.
- Біжутерія, кераміка і кришталі.
- Висилка пачок до всіх країн.

"АРКА ЗАХІД"

2282 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N9

Tel. (416) 762-8751